

කැමට විශ්‍රාම

සාරාංශය

යක්තිමත් ගුම බලකායක් බේහි කිරීම, වියපන් අවධියේ ආරක්ෂණය, ප්‍රතිපත්ති ප්‍රතිසංස්කරණ සහ ඉතුරුම් වර්ධනය තුළින් ශ්‍රී ලංකෝය සමාජ ආරක්ෂණය සවිමත් කිරීම අරමුණු කරගනිමින් විශ්‍රාම වැටුප් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සකස් කරන ලද පර්යේෂණාත්මක ව්‍යාප්‍රාවකි.

විශ්‍රාම වැටුප් දෙපාර්තමේන්තුව

මාලිගාවත්ත, කොළඹ 10

පටුන

■ සැමට විශ්‍රාම: ජාතික විශ්‍රාම වැවුප් ප්‍රතිපත්තියක් කරා	3
■ අරමුණු	6
■ ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩිහිටි ජනගහනය	6
■ රාජ්‍ය සේවා විශ්‍රාම වැවුප් යෝජනා ක්‍රමය	12
■ විශ්‍රාම වැවුප් ප්‍රතිසංස්කරණ	16
■ යෝජනා	19
■ සමාජ්‍යය	38
■ යෝජනා සාරාංශය	39

කොට විශ්‍රාම

ජාතික විශ්‍රාම වැටුප ප්‍රතිඵත්තියක කර

කාර්යාලය වාර්තාව

ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩිහිටි ජනගහනය සිදු ලෙස වර්ධනය වෙමින් පවතී. එය කළාපයේ අනෙකුත් රට්ටල් හා සාපේක්ෂව ගත් විට ඉතා ඉහළ සීසුනාවකි. 2010 වර්ෂයේ සමස්ත ජනගහනයෙන් 10% පමණ වූ වයස අවුරුදු 60 ඉක්ම වූ ජනගහනය 2020 වන විට 15% ක් දක්වා වර්ධනය වී ඇති අතර 2050 වන විට එය 25% ක් දක්වා වර්ධනය විය හැකි බව පුරෝෂකථනය කොට ඇත. ඒ අනුව 2050 වන විට ලංකාවේ සැම පුද්ගලයන් සිවිධෙනෙකුට ම එක අයකු වයස අවුරුදු 60 ඉක්ම වූ පුද්ගලයකු බවට පත් වේ.

රාජ්‍ය විශ්‍රාමික ප්‍රජාව වෙනුවෙන් දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වන විශාලතම සමාජ ආරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය රාජ්‍ය සේවා විශ්‍රාම වැටුප ක්‍රමය වේ. ඒ හරහා වසරකට රැපියල් බිලියන 300

කට අධික මුදලක් ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩිහිටි කුටුම්භ වෙත රජය මගින් ලබාදෙනු ලබයි. එය රජයේ සමස්ත පුනරාවර්තන වියදමෙන් සියලු දොළඹකට (12%) ආසන්න ප්‍රමාණයකි. 2015 සිට 2020 දක්වා කාලය තුළ රජයේ විශ්‍රාම වැටුප වියදම රැපියල් බිලියන 141 සිට රැපියල් බිලියන 202 දක්වා ඉහළ ගොස් ඇති. ඒ සඳහා 2015 සහ 2019 වර්ෂයන් හි දී සිදු කරන ලද රජයේ විශ්‍රාමිකයන්ගේ විශ්‍රාම වැටුප පරිවර්තන යෝජනාව ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. තවද ද, සැම වර්ෂයක ම විශ්‍රාමිකයන්ගේ සංඛ්‍යව 20,000 කින් පමණ ඉහළ යාම තුළින් ඒ හරහා රජය වෙත විශ්‍රාම වැටුප ගෙවීම සඳහා වන වැය බර ද ඉහළ යැමින් පවතී. බොහෝ විශ්‍රාමිකයන් පෙන්වා

දෙන පරිදි ශ්‍රී ලංකාව තුළ සමස්ත ග්‍රුම බලකායෙන් 15%-25% අතර ප්‍රමාණයකට පමණක් ප්‍රමාණවත් විශ්‍රාම වැටුප ප්‍රතිලාභ හිමිවේ. එයින් බහුතරය රාජ්‍ය සේවකයන් වන අතර වැඩිහිටි ජනගහනයේ බහුතරයක් කිසිදු සමාජ ආරක්ෂණ වැඩිසටහනකින් ආවරණය නොවේ. වැඩිහිටි ජනගහනය තුළ ප්‍රමාණවත් පරිදි සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රතිලාභ බෙදී නොයැම ශ්‍රී ලංකාවේ මහඟ වියේ දිරියාතාව ඉහළ යාමට හේතුවක් වියහැක. එසේම ප්‍රමාණවත් සමාජ ආරක්ෂණ වැඩිසටහන් ක්‍රියාත්මක නොවීම වර්තමාන ග්‍රුම බලකායට ද ඉතා දැඩි ලෙස බලපානු ලබයි. මේ හේතුව නිසා බොහෝ පිරිස් ඉතා එලදායි හා සුරක්ෂිත සමාජ ආරක්ෂණ ක්‍රමයක් වන රාජ්‍ය සේවා විශ්‍රාම වැටුප ක්‍රමයේ ප්‍රතිලාභ

අඳපේක්සාවෙන් රාජු සේවයේ
තනතුරු සඳහා ආකර්ෂණය වේ.
එම හේතුව නිසාම රඟයේ සමස්ත
ප්‍රතිචාරයටත් වියදම් ප්‍රමාණය
තවදුරටත් ඉහළ ගොස් ඇතු.

සොහාගයේ දැක්ම ප්‍රතිපත්ති
ප්‍රකාශය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ දැනුට
පවතින විශ්‍රාම වැටුපේ කුම හා
සමාජ ආරක්ෂණ කුම වැඩිදියුණු
කිරීම සඳහා ඉතා වැදගත්
ප්‍රතිපත්ති යෝජනා ගණනාවක්
දැරියාත් කර ඇත. ඒ යටතේ
දැනුට ක්‍රියාත්මක රාජ්‍ය සේවා
විශ්‍රාම වැටුපේ කුමය සුරක්ෂිත
කිරීම, රාජ්‍ය හා පෙළද්‍රවික අංශ
දෙකකි ම විශ්‍රාම ගැන්වීමේ
වයස විද්‍යාත්මක පදනමක්
මත තීරණය කිරීම, පෙළද්‍රවික
අංශයේ ඉම්බකයින් විදේශගත
ශ්‍රීලංකයන් ඇතුළු රටේ සැමූ
පුරවැසියෙකුම ආවරණය වන
පරිදි විශ්‍රාම වැටුපේ කුම හඳුන්වා
දීමට යෝජනා කර ඇත.

එම ප්‍රතිඵලන්හින් අනුව යමින්
සහ එහි දැක්වෙන අරමුණු
යථාර්ථයක් කර ගැනීම උදෙසා
විශාම වැටුප් දෙපාර්තමේන්තුව
විසින් දැනට පවතින විශාම
වැටුප් ප්‍රතිලාභ ක්‍රම අධ්‍යනය කර
සූම්බ සම අවස්ථා හිමි වන සහ
රටේ ආර්ථික වර්ධනයට ඉවහල්
වන යෝජනා එකාබද්ධ කරමින්
මෙම යෝජනාවිලිය සකස්
කොට ඇතු. ඒ යටතේ, විශාම
ගැන්වීමේ වයස ඉහළ දැම්මටත්,
එළෙස වයස ඉහළ දැම්ම කුළුන්
රජයට ලැබෙන ආර්ථික සහනය

ආයෝජනය කර රාජු විශ්‍රාම
 වැටුප් ක්‍රමය ගක්තිමත් කිරීම
 සඳහා කටයුතු කිරීමත්, විශ්‍රාම
 වැටුප් අරමුදලක් පිහිටු වීම වැනි
 යෝජනා රඟයේ නිලධාරීන්ගෙ
 විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමය යටතේ
 සිදු කිරීමට යෝජනා කර ඇත
 එසේම දැනට පොද්ගලික අංශය
 වෙනුවෙන් ක්‍රියාත්මක අර්ථසාකච්ඡා
 අරමුදල ගක්තිමත් කිරීමටත්, එම
 අරමුදලේ ප්‍රතිලාභයට සමාන
 විශ්‍රාම වැටුපක් එම නිලධාරීන්ගෙ
 කැමැත්ත පරිදි විශ්‍රාම වැටුප
 දෙපාර්තමේන්තුවන් ලබා ගන
 හැකි වන සේ විශ්‍රාම වැටුප
 ක්‍රමයක් ප්‍රදේශලික අංශයට
 හැඳුන්වා දීමටත් යෝජනා කරනු
 ලැබේ. තවද, දැනට එක් එක
 අංශ සඳහා ක්‍රියාත්මක සියලුම
 විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රම එකාබද්ධ
 කොට සාමාන ප්‍රතිලාභ ලබා
 දෙන එක් වැඩිසටහනක් ලෙස
 එමිදුක්වීමටත්, විශ්‍රාම වැටුප
 හිමිකම නොලබන සියලුම
 ප්‍රමිතයන් සඳහා විශ්‍රාම වැටුපක්
 ලැබෙන වැඩිසටහනක් සහසු
 කිරීමටත් මෙම වාර්තාවේ
 යෝජනා කොට ඇත.

විශාම වැටුප් ප්‍රතිසංස්කරණ යනු
ඉතාමත් සංකීරණ සහ සංවේදී
මාත්‍රකාවක් වේ. මෙයට පෙර
අවස්ථා ගණනාවක දී විශාම
වැටුප් ප්‍රතිසංස්කරණ යෝජන
ඉදිරිපත් කෙරිණි. කෙසේ වෙතත
එම සියලුම අවස්ථා අලේක්සැන්
කළ පරිදි සාර්ථක නොවී ය
විශාම වැටුප් විෂය සංප්‍රවම රටේ
පුම බලකායට බලපාන ගැටුවක්
බැවින් එම පිරිසගේ අදහස් හා
යෝජනා නොසලකා හරිමිනා
පවත්නා විශාම වැටුප් තුම්
ප්‍රතිසංස්කරණයට ලක්කිරීම උඩින
නොවේ. තව ද, ලංකාවේ විශාම
වැටුප් සහ සමාජ ආරක්ෂණ

ව�ඩසටහන් කියාත්මක කරන
ආයතන ගණනාවක් පවතී.
එම ආයතනවල නිලධාරීන්ගේ
හා ප්‍රතිලාභීන්ගේ දැනුම සහ
අත්දැකීම් ද සමාජ ආරක්ෂණ
ව�ඩසටහන් සම්බන්ධයෙන්
තීරණ ගැනීමේ ද ඉතා වැශයෙන්
වේ.

විශාම වැටුප් කළමනාකරණය
 සඳහා විශාම වැටුප්
 දෙපාර්තමේන්තුව A-ගේ හිමියේ
 දෙපාර්තමේන්තුවක ලෙස
 ස්ථාපනය කර මෙම වසරට වසර
 50 ක් ගත වේ. විශාමික ප්‍රජාවගේ
 සහ රාජ්‍ය සේවකයන්ගේ
 අවශ්‍යතාවන් සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා
 කිරීමෙන් ලත් අත්දැකීම් තුළින්
 විශාම වැටුප් දෙපාර්තමේන්තුවට
 මේ වන විට ඒ පිළිබඳව ප්‍රාමාණික
 අවබෝධයක් තිබේ. ඒ අනුව
 පසුගිය කාලය පුරාවත ම විශාම වැටුප් ගෙවීමට අමතරව සම්පූර්
 විශාමික ප්‍රජාව රටේ ආර්ථිකයේ
 සක්‍රිය ක්‍රියාකාරීන් ලෙස දායක
 කර ගැනීමට පුද්ගලික අංශය ද
 සම්බන්ධ කර ගනිමින් විශාම
 වැටුප් දෙපාර්තමේන්තුව
 වැඩිසුහන් රාජියක් දියත් කර
 සාර්ථක ප්‍රතිඵල අත් කර ගෙන
 ඇත. ඒ යටතේ, විශාමික ගාය
 යෝජනා කුම, විශාමිකයන්
 තැවත රිකියාගත කිරීම,
 විශාමිකයන් වෙනුවෙන් ජීවිත
 හා වෙළඳ රක්ෂණ ක්‍රියාත්මක
 කිරීම, විශාමික ප්‍රජාව තාක්ෂණික
 වශයෙන් සහන්නද කිරීමට
 ගත් ප්‍රයත්තයන් ඉතා සාර්ථක
 වූ බව දෙපාර්තමේන්තුවේ
 වැටුපියයි. එවන් අත්දැකීම් සමග
 සිය 50 වසරක් සිපිරෙන මෙම
 අභිමානවත් අවස්ථාවේ දී විශාම
 වැටුප් හා සමාජ ආරක්ෂණය
 සම්බන්ධව කටයුතු කරන
 සියලුම පාර්ශව සහ ඒ සම්බන්ධ

උනන්දුවක් දක්වන පාර්ශ්ව ඒකාබද්ධ කර ගනිමින් සැමට විශාලී යෝජනාවලිය එහිදක්වනු ලැබේ.

වාරතා සම්පාදකයේ:

- රැවින්ද පත්මප්‍රිය - අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, විශාල වැටුප් දෙපාර්තමේන්තුව
- බුද්ධික ජයතිස්ස - අධ්‍යක්ෂ(විශාල වැටුප්), විශාල වැටුප් දෙපාර්තමේන්තුව
- රුසින ධර්මසේන - අධ්‍යක්ෂ(වැඩිංචි.වැ), විශාල වැටුප් දෙපාර්තමේන්තුව

දත්ත මුළුණ

- ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්ෂික වාරතා
- එක්සත් ජාතීන්ගේ ලෝක ජනගහන පූරෝකළන දත්ත සමුදාය
- විශාල වැටුප් දෙපාර්තමේන්තු ගෙවීම් දත්ත සමුදාය
- ජාත්‍යන්තර කමිකරු සංවිධානයේ සමාජ ආරක්ෂණ ගණකය
- ශ්‍රී ලංකා සේවා නියුත්ක්තිය හඳුනාගැනීමේ අධ්‍යයනය, ආයියානු සංවර්ධන බැංකුව

කියවීම් / references:

Gamanirante, Nirosha. 2007. "Population Ageing Policy Responses and Options to Extend Retirement Coverage Case Study of Sri Lanka." In. IPS- Sri Lanka: IPS.
http://www.ips.lk/wp-content/uploads/2017/01/01_Population-Ageing-ips.pdf.

James, Estelle, and Sarah Brooks. 2001. "The political economy of structural pension reform."

Nisha Arunatilake, Shanika Samarakoon, Neluka Gunasekara. 2015. Income Security for Older Persons in Sri Lanka. In INCOME SECURITY FOR OLDER PERSONS IN ASIA AND THE PACIFIC, edited by ESCAP. Economic and Social Commission for Asia and Pacific: Economic and Social Commission for Asia and Pacific, United Nations

Vodopivec, Milan. 2008. "Sri Lanka: Addressing the Needs of an Aging Population."

Siddhisena, K. (2005). "Socio-economic implications of ageing in Sri Lanka: an overview." Oxford Institute of Ageing Working Papers. Oxford: Oxford Institute of Ageing.

අරමුණු

'සෙහාගාසේ දැක්ම' ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය මගින් විශ්‍රාම වැටුපේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රතිසංස්කරණ සඳහා යෝජනා කර තිබෙන සංවර්ධන මූලෝපායන් වනුයේ විශ්‍රාම ගැනීමේ වයස් සීමාව ඉහළ දැමීම, රජයේ සේවකයන්ට විශ්‍රාම වැටුපේ හිමිකම තහවුරු කිරීම, පුද්ගලික අංශයට විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ පිරිනැමීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ වියපන් සියලු පුද්ගලයන්හාට සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රතිලාභ පිරිනැමීම ය.

එහෙහින් මේ වාර්තාව සම්පාදන කිරීමේ අරමුණ වනුයේ අත්‍යාවශා විශ්‍රාම වැටුපේ ප්‍රතිසංස්කරණ ත්‍රියාත්මක කිරීමට සහ ශ්‍රී ලංකාව තුළ සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රමිතින් ස්ථාපිත කිරීම පිණිස රජයට ඇවැසි තාක්ෂණික සහය හා මූලික මග පෙන්වීම ලබා දීමයි.

ඒ අනුව මෙම වාර්තාව මගින් ඉහත අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම පිණිස වූ ක්‍රියාකාරකම් යෝජනා කෙරේ.

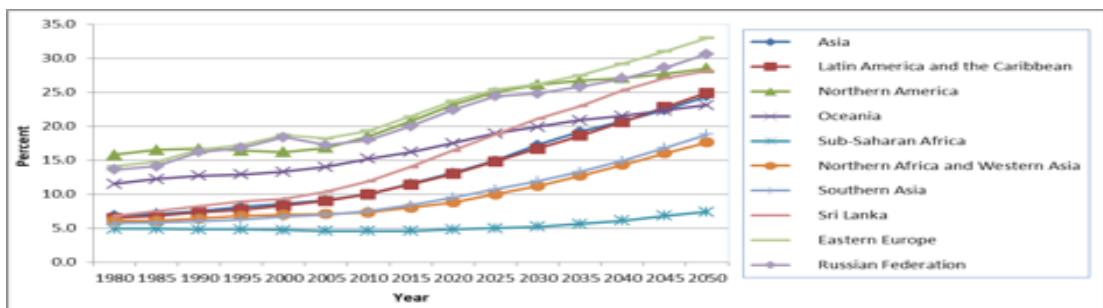
- සමස්ත ගුම බලකායට ම බලපාන පරිදි විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස තීරණය කිරීම
- රාජ්‍ය සේවා විශ්‍රාම වැටුපේ වැඩිසටහනෙහි තීරසරභාවය සහතික කිරීම
- පුද්ගලික අංශයෙහි සේවා නිපුක්තිකයන් උදෙසා විශ්‍රාම වැටුපේ වැඩිසටහනක් හඳුන්වා දීම
- පුද්ගල සහ රජයේ ඉතුරුම් ඉහළ දැමීම
- පුද්ගල් විශ්‍රාම වැටුපේ ආවරණයක් සහතික කිරීම
- ශ්‍රී ලංකාව තුළ වැඩිහිටි ප්‍රජාවගේ ආරක්ෂණය තහවුරු කිරීම හා සමාජ ආරක්ෂණය ගක්තිමත් කිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩිහිටි ජනගහනය

ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩිහිටි ජනගහනය සිසු ලෙස ඉහළ යුතු පවතී. එය ක්‍රියාවාසික අනෙකුත් රටවල් හා සන්සන්දනය කිරීමේදී ඉතා ඉහළ අගයක් ගනිමින් පවතී. එසේම එය අනෙකුත් සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල්වල ජනගහනය මහඟ වීමේ වේගයට ද වඩා ඉහළ අගයක් ගනී. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාව ලොව වේගයන්ම මහඟ ජනගහනය වර්ධනය වන රටවල් කිහිපය යටතට වැට්ටි. 2010 වර්ෂයේ සමස්ත ජනගහනයෙන් 10 පමණ වූ වයස අවුරුදු 60 ඉක්ම වූ ඉක්ම වූ ජනගහනය 2020 වන

විට 15 ක් වූ අතර 2050 වන විට වැඩිහිටි ජනගහනය 24.8% ක් දක්වා වර්ධනය විය හැකි බවට ගණන් බලා ඇතේ. ඒ අනුව 2050 වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ සැම පුද්ගලයන් සිවිලේනෙකුටම එක අයකු වයස අවුරුදු 60 ඉක්ම වූ පුද්ගලයකු වේ. විට 15 ක් වූ අතර 2050 වන වැඩිහිටි ජනගහනයට සාලේක්ෂව ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩි කළ හැකි ජනගහනය, එනම් වයස අවුරුදු 15-59 අතර ජනගහනය අඩු වෙමින් පවතී. කෙසේ වෙතත් පසුගිය වසර කිහිපය තුළ දී ම ශ්‍රී ලංකාවේ

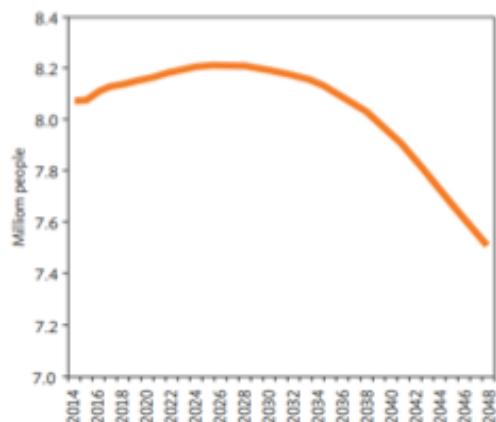
ගුම බලකාය කෙමෙන් කෙමෙන් වර්ධනය විය. ගුම බලකායේ කාන්තා සහභාගිතවය ඉහළ යාම රේඛ ප්‍රධානතම හේතුවයි. එසේ වූව ද, ඉදිරි වසර කිහිපය තුළ දී ශ්‍රී ලංකාවේ ගුම බලකාය අඩු වීමකට ලක්විය හැකි බව ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධ වාර්තා පෙන්වුම් කරයි. ඒ අනුව 2019 දී මිලියන 8.2 ක් වූ ගුම බලකාය 2045 දී මිලියන 7.5 දක්වා අඩුවිය හැකි බව එම වාර්තාව පෙන්වා දෙයි.

පලමු සටහන: ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩිහිටි ජනගහනයේ වර්ධනය අනෙකුත් රටවල් හා කලාපයන්ට සාපේක්ෂව (මුළුගුය: එක්සත් ජාතීන්ගේ ජනගහන දත්ත, World Population Prospects*)

වර්ෂය	එකතුව
2011	7601405
2012	7497998
2013	7681279
2014	7700489
2015	7830976
2016	7947683
2017	8208179

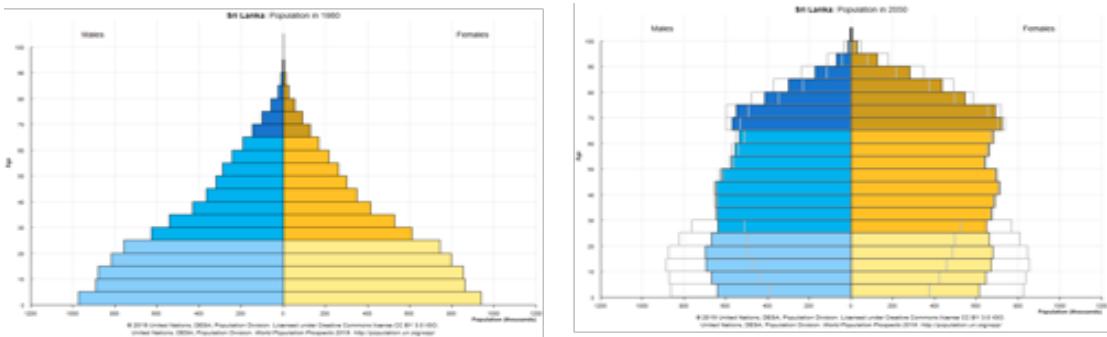
වගව 1: ශ්‍රී ලංකාවේ ගුම් බලකාය (මුළුගුය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාව)

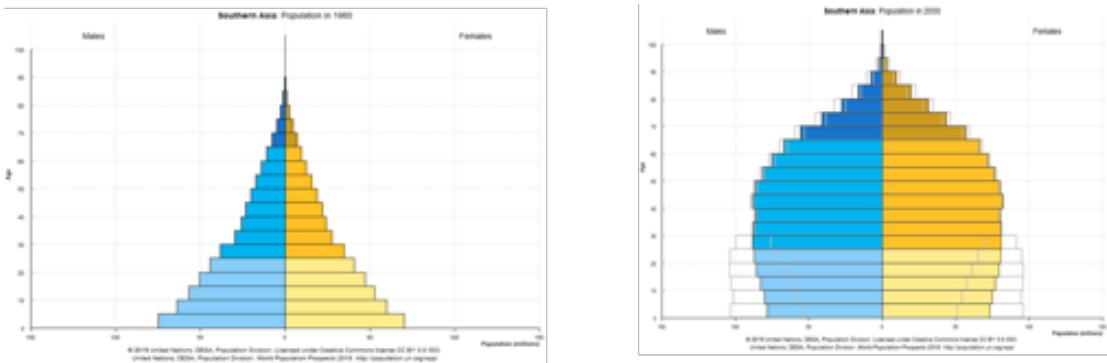
දෙවන සටහන: ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ ශ්‍රී ලංකා සේවා නිපුක්තිය පිළිබඳ වාර්තාව

සෞඛ්‍ය හා සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රවල කැපී පෙනෙන වර්ධනය හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකිකයන්ගේ ආයු අපේක්ෂාව ඉහළ ගොස් ඇත. එසේම ජනගහන වර්ධන වේගය ද කැපී පෙනෙන ලෙස අඩු වී ඇත. කෙසේ වෙතත්, මෙම තත්ත්වයන් නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩිහිටි ජනගහනය ඉහළ ගොස් පහළ වයස් සීමාවන්වල ජනගහනය අඩු වෙමින් පවතී. ඒ තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ ජනගහන පිරමිචියේ හැඩය විකාති වීමකට ලක් වෙමින් ඇත.

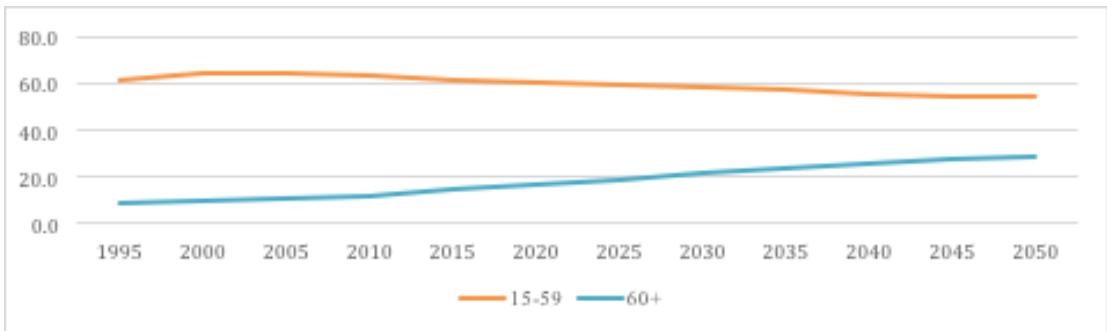
සැමට විශාල

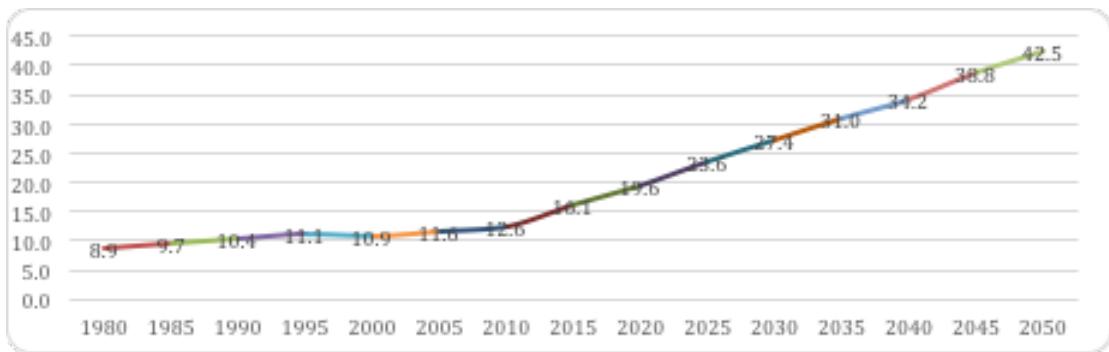
තුන්වන සටහන: දකුණු ආසියානු කලාපය රටවල වයස් සීමාව අනුව ජනගහනයේ වෙනස් වීම (1980-2050) (මුලාශ්‍රය: එක්සත් ජාතින්ගේ ජනගහන දත්ත, World Population Prospects)

සිව්වන සටහන: ශ්‍රී ලංකාවේ වයස් සීමාව අනුව ජනගහනයේ වෙනස් වීම (1980-2050) (මුලාශ්‍රය: එක්සත් ජාතින්ගේ ජනගහන දත්ත, World Population Prospects)

පස්වැනි සටහන: ශ්‍රී ලංකාවේ වයස් සීමාව අනුව වැඩකළ හැකි ජනගහනයේ සහ වැඩිහිටි ජනගහනයේ වෙනස් වීම (මුලාශ්‍රය: එක්සත් ජාතින්ගේ ජනගහන දත්ත, World Population Prospects)

හය වන සටහන: ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩකළ හැකි ජනගහනය මත යැපෙන වැඩිහිටි ජනගහනයේ වර්ධනය (Old Age Dependency (65+)) (මුළුයුද: එක්සත් ජාතියේ ජනගහන දත්ත, World Population Prospects)

ଶନାଗନନ୍ଦେ କୀଟ ଲେନଙ୍କରେମ୍ କ୍ଷେତ୍ର ଲଙ୍କାରେ ଆର୍ପିଣିଯାଇ ଆକାର
କିନିପାଇକିନ୍ ବଲପାଇ. ଲୈଚିକଳ
ହୁକେ ଶନାଗନନ୍ଦ ହା କ୍ରମ ବଲକାଯା
କିନ ଲେମ ରେଖେ ନିତିପାଦନ୍ୟା
ସାର୍ଥମ୍ ବଲପାନ ଅତର ଆଧ୍ୟାତ୍ମି
ଦତ୍ତପାଦନ୍ୟା ବଲପାଦକ୍ ଆକି
କରାଇ. ଶ୍ରୀକିମ୍ବନ୍ ତିତ ଲେମ ତୁଳ
କ୍ରମଯ ଜଦହା ଦୂରାଳ ମିଳକ୍ ଗେଲିମର
କ୍ଷିଣ ଲେମକ୍ ଲେ ତୁଳିନ୍ ଜେବକ ଲୋତୁମ୍
ଦୂରାଳ ଯାମ ଦ କ୍ଷିଣ ରେ. ଲେଜେମା
ଲୈଚିହିରି ଶନାଗନନ୍ଦ ଦୂରାଳ
ଯାମକ୍ ଜମଗ ଭିଲିନ୍ଦରେ ଅବଶ୍ୟକ
ଲେନ୍ଦୁଲେନ୍ ଲିଯାମି ଦ ଦୂରାଳ ଯାମ
କ୍ଷିଣିଲେ. ଲିଦେଙ୍କରେନ୍ ମ ଲୈଚିହିରି
ପ୍ରତାଵରେ ଜେବାବା ଆରକ୍ଷଣ
କପାତ୍ର ଲେନ୍ଦୁଲେନ୍ ଦୂରାଳ
ଲିଯାମିକ୍ ଦୂରାଳ ରତ୍ନା କ୍ଷିଣ
ଲେନ୍ଦୁ

හි ලංකාවේ පවතින විශාම වැට්ප්

යෝජනා කුම රකියාව හා එදි
පවතී. එලෙස කියාත්මක වන
විශාලතම විශාල වැටුප් කුමය
වන්නේ රාජ්‍ය සේවක විශාල
වැටුප් ක්‍රමයයි. එමගින් සමස්ක
රාජ්‍ය සේවයේම ස්ථීර විශාල
වැටුප් සහිත තනතුරුවල සේවය
කරන සියලුදෙනාම සහ ත්‍රිතිධ
හමුදාලාවේ සියලුදෙනාම ආචරණය
වේ. සේවක අර්ථසාධක අරමුදල
පුද්ගලික අංශයේ සේවකයන්
ආචරණය කරනු ලබයි. කෙසේ
වෙතත් එමගින් බොහෝ විට
ආචරණය වනුයේ මධ්‍යම හා
විශාල පරිමාණ ව්‍යාපාර සහ
සමාගමවල සේවය කරන
සේවකයන් පමණි. කාමි
ධිවර ක්ෂේත්‍රවල කටයුතු කරන
පුද්ගලයන් වෙනුවෙන් ස්වේච්ඡා
යුයෙන්ව විශාල වැට්ප් ක්‍රමයන්

କ୍ଷାତି ରକ୍ଷଣ ମନେବିଲ୍ୟ ମହିନେ
କ୍ଷିଯାତିମଳକ କରିବୁ ଲବଦ୍ଧି. ଶୀଘ୍ର
ଅମନରତ ଚେପଣ୍ଡ ଯକ୍ଷିଯ ଖା
ପୁଲ ପରିମାଣ ବ୍ୟାପାର ଉଲକ୍ଷକ
କରଗେନ ତଥିର ଦ୍ୱାୟକର୍ତ୍ତବୀ ବିଶ୍ଵାମୀ
ପ୍ରେସ୍ରେ କ୍ଷମଯକ୍ଷ ସାମର୍ଜ ଆରକ୍ଷଣ
ମନେବିଲ୍ୟ ମହିନେ କ୍ଷିଯାତିମଳକ କରଦି.
ଶେଷେମ ଦେଦନୀକ, ଅନିଯମି, କ୍ଷାଲୀ
କ୍ଷମଯତ ଚେପଣ୍ଡ କରନ ଆଦେଶକ
ମୈନେ ପରିପ ଚେପଣ୍ଡ କରନ
ଯକ୍ଷିଯ ପରିଷିତ ଲକ୍ଷ୍ମି ରାଜନାକ୍ ମେ କିମିଦ୍ଵୀ
କ୍ଷମଯକ୍ଷିନେ ଆଵରଣ୍ୟ ନୋବେ.
ମେମ ଚିଯାଲ୍ ବିଶ୍ଵାମୀ ପ୍ରେସ୍ରେ କ୍ଷମ
ମହିନେ ଆଵରଣ୍ୟ ନୋବୁ ମହାଲ୍
ପିରେ ଆରପିକ ଅଭିନ୍ଦନକାବନ୍ଧିତ
ଲକ୍ଷ୍ମିନ ପିରିଙ୍କେ ବେନୁବେନ୍
ପ୍ରେସ୍ରେନିର ମହ ଲେକମ କାର୍ଯ୍ୟାଲ୍ୟ
ମହିନେ ପ୍ରେସ୍ରେନିର ଦୀମନାବକ୍ ପିରିଙ୍କେ
ଅଭିର୍ଦ୍ଦ୍ଵୀ 70 ଏ ପ୍ରେସ୍ରେ ପିରିଙ୍କେ ପଦହା
ପିରିଙ୍କମନ ଲେବଦ୍ଧି.

සේවක ගණය	ගුණ බලකායෙන් ප්‍රතිශතය
රාජ්‍ය සේවය	14.5
පුද්ගලික අංශය	43.4
ව්‍යවසායකයන්	2.8
තනි පුද්ගල වශයෙන් සේවය සපයන පිරිස්	32.3
කිසිදු ගෙවීමක් නොලබන පැවුලේ ව්‍යාපාරවලට දායක වන පිරිස්	7.2

වගව 2: ගුණ බලකායේ නියෝගනය (මුළුග්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහා බැංකු දත්ත වාර්තාව, CBSL Statistics Report 2019)

වැඩසටහන	ආචාරණය වන සංඛ්‍යාව	ආචාරණය වන සංඛ්‍යාව ගුණ බලකායෙන් ප්‍රතිශතයක් ලෙස%*	ආචාරණය වන සංඛ්‍යාව වැඩකරන වයසේ ජනතාවගෙන් ප්‍රතිශතයක් ලෙස%*
රාජ්‍ය සේවා විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රම	1,179,649	14.3	9.2
සේවක අර්ථසාධක අරමුදල	2,800,000	34.1	21
ගොඩ විශ්‍රාම වැටුප්	957,000 (2019)	11.6	7.47
ධිවර විශ්‍රාම වැටුප්	68915	0.8	.5
සේවය යෙකියා කරන පිරිස් සඳහා විශ්‍රාම වැටුප්	715,013	8.7	5.58
එකතුව		57.9	43.75

වගව 3: විවිධ විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රම මගින් ආචාරණය වන පිරිස (මුළුග්‍රය: ශ්‍රී ලන්කා මහ බැන්කු වාර්තාව, සේවක අර්ථ සාධක අරමුදල, කාමි රක්ෂණ මණ්ඩලය, සමාජ ආරක්ෂණ මණ්ඩලය හා විශ්‍රාම වැටුප් දෙපාර්තමේන්තුව)

පවතින විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රම මගින් වැඩ කළ හැකි ජනගහනයෙන් 40% කට වැඩි පිරිසක් ආචාරණය වන බව පෙන්වුම් කළ ද එය සත්‍ය වශයෙන්ම එසේ නොවන බවට විවිධ අධ්‍යයන මගින් හඳුනාගෙන ඇත. විශේෂයෙන් ම ඉහත දැක්වූ වැඩසටහන්

අතුරින් තම සාමාජිකත්වය සම්පූර්ණ වශයෙන්ම ආචාරණය කරනු ලබන්නේ රාජ්‍ය සේවා විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමය පමණි. විශාලතම පිරිසක් ආචාරණය කරනු ලබන්නේ සේවක අර්ථසාධක අරමුදල මගින් වූව ද, සේවා කාලය අතරතුර සිදුවන වෙනස්වීම්

හා සියලුම පුද්ගලික ආයතන ආවරණය නොවන බැවින් සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ සාමාජික විය යුතු සැලකිය යුතු පිරිසක් එහි සංශීර සාමාජිකයන් බවට පත්ව නොමැතු. ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන වැඩ සහභාන්වල අඩුපාඩු, මහජනතාවගේ සම්බන්ධතාව හා දැනුම අඩු වීම තීසා කාෂි හා දේවර විශ්‍රාම වැළැප් ක්‍රම මගින් ද එම ක්ෂේත්‍රයන්හි වැඩ කරන සියලු දෙනා ආවරණය නොවේ. විශේෂයෙන් ම කාෂිකර්මාන්තයෙන් ආදායම් ලැබෙන්නේ කන්න අවසානයේ වන බැවින් එම පිරිස් මෙම ක්‍රමයේ සංශීර දායකත්වය පවත්වාගෙන යාමේදී ගැවෙළවලට මූලුන් පානු ලබයි. එවන් තත්ත්වක් තුළ දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක විශ්‍රාම වැළැප් යෝජනා ක්‍රම මගින් සැබින්ම ආවරණය කරනු ලබන්නේ ගුම බලකායේ 25% ක පමණ පිරිසක් බව හඳුනාගෙන ඇත (අරුනාතිලක 2015, ගමනිරත්න 2007).

රාජ්‍ය සේවා විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමය මගින් රාජ්‍ය සේවකයා පමණක් තොට රාජ්‍ය සේවකයාගේ පවුලේ සාමාජිකයන්ට ද රක්වරණය සැලැසේ. අන් කවර විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමයකින් හෝ මිට සමාන ප්‍රතිලාභ දීමක් දැනට නිරික්ෂණය තොවේ. සේවක අර්ථසාධක අරමුදල දැනට වැඩිම සාමාජිකයන් සිටින සමාජ ආරක්ෂණ ක්‍රමය වේ. එමගින් විශ්‍රාම වැටුපක් ලබා තොදෙන අතර විශ්‍රාම වයස සපිරුණු පසු ඔවුන්ගේ ඉතිරිකිරීම් ප්‍රතිලාභ එකවර ගෙවන ප්‍රතිලාභ මුදලක් ලෙස සාමාජිකයන් වෙත ගෙවනු ලැබේ. කෙසේ වෙතත් පවතින අධ්‍යාපන ක්‍රමය තුළ සමාජ ආරක්ෂණය, ඉතිරි කිරීම් සහ ආයෝජනය සම්බන්ධයෙන් ඉතා අඩු දැනුමක් ලබා දෙන බැවින් ලබාදේ පිරිස් සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ ප්‍රමුඛ පරමාර්ථය වන සුබවර විශ්‍රාම ජ්‍යෙෂ්ඨක් සඳහා එහි

ප්‍රතිලාභ යෙදුවේමක් සිදු නොකරයි. සිද්ධීසේන (2005) පවසන පරිදි බොහෝ සේවක අරථසාධක අරමුදල් ප්‍රතිලාභීන් සිය විශාම ආයෝජන සිය දරුවන්ගේ අනාගත සූජකිද්ධිය උදෙසා ආයෝජනය කරයි. එම හේතුව නිසාම එම විශාමිකයින් වයස්ගත වනවිට කිසිදු හවිහරණක් නැති අසරණ වැඩිහිටියන් බවට පත්වේ. ගොට්, දේවර හා අනෙකුත් ස්වේච්ඡා විශාම වැළඳ ක්‍රමවල සාමාජිකත්වය ද ඉතා අඩු මට්ටමක පවතී. එසේම එම විශාම වැළඳ ක්‍රම මගින් විශාමිකයන්ට ලැබෙන ප්‍රතිලාභ ඉතා පහළ අයක් ගන්නා අතර බොහෝ ප්‍රතිලාභ දරුණා සීමාවට ද වඩා පහළ අයක් ගතී.

සාරාංශයක් ලෙස ගත් කළ ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩිහිටි ජනගහනය අනියෝගාත්මක ලෙස ඉහළ යම්න් පවතී. වසර 2050 වනවිට සැම පුද්ගලයින් 4 දෙනෙකුගේ ත් එක් අයකුම වයස අවුරුදු 60 ඉක්මවා ගොස් ඇති බවට පුරේක්කානය කර ඇතු. කෙසේ වෙතත් ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩ කරන වයසේ ජනගහනයන් 25%ක පමණ පිරිසක් පමණක් විශ්‍රාම වැටුප් කුමවල සහිය සාමාජිකත්වය දරයි. ගොවි, දේවර, ස්වයං රැකියා කරන්නන් වෙත ක්‍රියාත්මක විශ්‍රාම වැඩසටහන් ප්‍රමාණවත් විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ ලබා නොදෙන අතර ඒවායේ සාමාජිකත්වය ද පහළ අයක් ගනී. වතු සේවකයන්, විදේශගත මූලිකයන්, කඩිමිලයන්, ස්වයං රැකියා කරන්නන්, ත්‍රිරෝධ රථ රියුරන්, බස් රියුරන්, කුලී වැඩ කරන පිරිස, ඇතුළු බොහෝ පිරිසක් විශ්‍රාම වැටුප් කුමවල ප්‍රතිලාභ ලැබේමට සුදුසුකම් නොලබයි. සේවක අර්ථසාධක අරමුදල මගින් බොහෝ පිරිසක් ආවරණය කරන ලබන මූත් අඩු අවබෝධය නිසාවෙන් එහි ප්‍රතිලාභ සම්පූර්ණ වගයෙන් වඩා එදායි ලෙස විශ්‍රාම වැටුප් කුමයක ආයෝජනය කිරීමට ඔවුන් පෙළෙහින්නේ තැනු. රාජ්‍ය සේවා විශ්‍රාම වැටුප් කුමය මගින් රජයේ සේවකයන් වෙත සිය ජීවිත කාලය පුරා විශ්‍රාම වැටුප් ප්‍රතිලාභ හිමි ගැන්වේ. එම විශ්‍රාම වැටුප් ආයෝජනය කර සහිය ආර්ථික දායකයන් ලෙස රාජ්‍ය සේවා විශ්‍රාමිකයන් ඉතා සාර්ථක විශ්‍රාම දිවියක් ගත කරයි. කෙසේ වෙතත්, වැඩිවන විශ්‍රාමිකයන් සංඛ්‍යාව හා වැඩිවන විශ්‍රාම වැටුප් වියදම අනුව එම වියදම රජයට අධික වැය බරක් නොවන පරිදි ඉදිරියට ද රක ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුව ඇතු. විශ්‍රාම වැටුප විශ්‍රාමිකයන්ට පමණක් අදාළ දෙයක් නොවේ. එය අනාගතයේ විශ්‍රාම ගන්නට අලේක්මිත වර්තමාන

ගුම බලකායේ සියලු දෙනා හමුවේ ඇති අභියෝග යකි. අනාගත වැඩිහිටි ජනගහනය යක බලා ගැනීමට සිරින වර්තමාන බාල සහ තරුණ පරපුරුෂ ගැටුවකි. එබැවින් වැඩි වන වැඩිහිටි ජනගහනයේ අනාගත ආරක්ෂාව හා රැකවරණය සම්බන්ධයෙන් තිරණ ගත යුත්තේ වර්තමාන ගුම බලකාය විසිනි.

රාජ්‍ය සේවා විශාල වැටුප යෝජනා ක්‍රමය

ශ්‍රී ලංකාවේ වඩාත් ප්‍රමුඛතම හා ස්ථාවර විශාල වැටුප ක්‍රමය වන්නේ රාජ්‍ය සේවා විශාල වැටුප ක්‍රමයයි. එය රාජ්‍ය සේවකයින්ගේ හා ඔවුන්ගේ පැවුල්වල සාමාජිකයින් ජීවිත කාලය පුරා විශාල වැටුප/දීමනා හා ප්‍රතිලාභ පිරිනමනු ලබයි.

රාජ්‍ය සේවකයින් විශාල වැටුප යෝජනා ක්‍රම කළමනාකරණය පිණිස වගකීම දරණ ආයතනය වනුයේ විශාල වැටුප දෙපාර්තමේන්තුවයි. ඒ අනුව විශාල වැටුප දෙපාර්තමේන්තුව විසින් විශාල වැටුප වූව ව්‍යවස්ථා සංග්‍රහයේ, වැන්දිමු, වැන්දිමු පුරුෂ සහ අනත්දරු විශාල වැටුප පනත්හි, ත්‍රිවිධ හමුදා විශාල වැටුප සහ පාරිතෙක්ෂික ව්‍යවස්ථා සංග්‍රහයේ හා ත්‍රිවිධ හමුදා වැන්දිමු පුරුෂ සහ අනත්දරු පනත්හි විධිවාන ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. වර්තමානයෙහි දි දෙපාර්තමේන්තුව මිනින් 651000 අධික විශාල ප්‍රජාවකට මාසික විශාල වැටුප හා වැන්දිමු/වැන්දිමු පුරුෂ හා අනත්දරු විශාල වැටුප ගෙවයි. ඒ වනාහි ශ්‍රී ලංකාවේ රජයේ දෙපාර්තමේන්තුවකින් මසක දී කරනු ලබන වියාලතම මූල්‍ය හැසිරවීම වේ. මෙහි දී දළ වශයෙන් රැඹියල් බිජියන 20 කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් සෑම මසක දීම රජය විසින් විශාල වැටුප

බෙදාහැරීමේ ක්‍රියාවලිය මගින් විශාලික ප්‍රජාව වෙත මූදා හරිනු ලබයි. තව ද දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ත්‍රිවිධ හමුදා ආබාධිත නිලධාරීන් හට මෙන්ම රණවිරුවන්ගේ වැන්දිමුවන්හාට වැටුප ගෙවීම ද කළමනාකරණය කරනු ලබයි. විශාල වැටුප සංඛ්‍යා මූල්‍යයනය කිරීම රජයට අපහසු වන අයුරින් සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කළ 2019 වසරේ දෙපාර්තමේන්තුවෙහි වාර්ෂික අයවැය රැඹියල් බිජියන 250 ඉක්මවා තිබුණි.

රාජ්‍ය සේවක විශාල වැටුප ක්‍රමය ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක වන ඉතා සාර්පකම විශාල වැටුප ක්‍රමය. වන අතර එය එහි විරුද්‍යා ලැබීමට සුංස්කම් ලබන සියලුම දෙනා වෙත විශාල ප්‍රතිලාභ ලබා දෙනු ලබයි. කෙසේ වෙතන් එමගින් ආවරණය වනුයේ සමස්ත වැඩි කළ හැකි ජනගහනයනේ 10% කට ප්‍රමාණයකි. එසේ වූව ද රාජ්‍ය සේවක විශාල වැටුප ක්‍රමය සඳහා රජය විසින් දරන සමස්ත වැයදුම රජයේ සමස්ත සුංස්කාධන වැඩිසටහන් සඳහා වෙන් කළ වියදුම රැඹියල් බිජියන 119, (2019 අයවැය වාර්තාව) මෙන් දෙනු ගෙණයකට ආසන්න වේ.

රාජ්‍ය සේවක විශාල වැටුප ක්‍රමය යනු සාමාජිකයන්ගේ දායකත්ව

නොමැතිව පුරුණ වශයෙන් රජයේ එකාබද්ධ අරමුදලන් ම වියදම් දරනු ලබන විශාල වැටුප ක්‍රමයකි. කෙසේ වෙතන්, වැන්දිමු හා අනත්දරු ක්‍රමය යටතේ සියලු රාජ්‍ය සේවකයන් සිය වැටුපෙන් 6% හෝ 7% ක ප්‍රමාණයක් වැන්දිමු අනත්දරු ක්‍රමය සඳහා දායක වෙයි. ආරම්භක තීතියට අනුව (1898 වැන්දිමු හා අනත්දරු ආදාළනත) වැන්දිමු අනත්දරු අරමුදලක් ස්ථාපනය කළ යුතු වූවත් 1947 හා 1983 සිදු කරන ලද සංයෝධන අනුව වැන්දිමු අනත්දරු දායක මූදල් එකාබද්ධ අරමුදලට බැර කරන අතර එකාබද්ධ අරමුදල මගින් වැන්දිමු අනත්දරු විශාල වැටුප සඳහා මෙන්ම සමස්ත විශාල වැටුප ක්‍රමය සඳහාම වැය මූදල් සපයනු ලබයි.

වර්තමානයේදී රජය මූෂණ දෙන වඩාත් ප්‍රමුඛතම ගැටුවට වනුයේ පවත්නා රාජ්‍ය සේවා විශාල වැටුප යෝජනා ක්‍රමයට අරමුදල් සම්පාදනය කිරීමයි. කෙසේ වූව ද පසුගිය වසර පහක කාලය තුළ රාජ්‍ය සේවා විශාල වැටුප යෝජනා විසින් පිරිවැය අඛණ්ඩව දළ දේශීය තීජ්පාදිතයෙන් සියයට 2 කට වඩා අඩුවෙන් පවත්වා ගෙන ගොස් ඇතු.

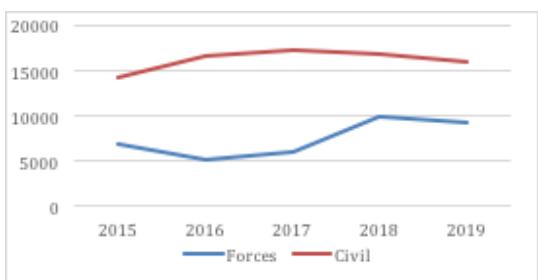
Year	Share of GDP(%)	Share of Recurrent Expenditure(%)
2015	1.4	10
2016	1.4	10
2017	1.3	9
2018	1.4	9
2019	1.5	10

වගව 4 : විශ්‍රාම වැටුප් සඳහා වන වියදම දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ කොටසක් ලෙස (මූලාශ්‍රය- ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාව*)

වර්ෂය	විශ්‍රාමිකයින් සංඛ්‍යාව	වාර්ෂික වියදම (රුපියල්)
2015	560,462	146,944,713,072.73
2016	579,508	163,836,243,102.93
2017	600,867	172,684,230,945.69
2018	621,905	181,833,118,566.26
2019	639,984	202,739,235,470.00

වගව 5 : විශ්‍රාමිකයින් සංඛ්‍යාවේ සහ විශ්‍රාම වැටුප් සඳහා වන වාර්ෂික වියදමේ වැඩිවිම (සැයු.: වාර්ෂික වියදම ලෙස විශ්‍රාම වැටුප් සඳහා වන වියදම පමණක් දක්වා ඇති අතර විශ්‍රාම වැටුප් සමග ගෙවන අනෙකුත් පාරිතෝෂික දීමනා වියදම ඇතුළත් කොට තැබූ).

වසර	නමුදා	රාජ්‍ය සේවක	උකතුව
2015	6821	14212	21033
2016	5188	16523	21711
2017	5873	17181	23054
2018	9829	16797	26626
2019	9215	15924	25139

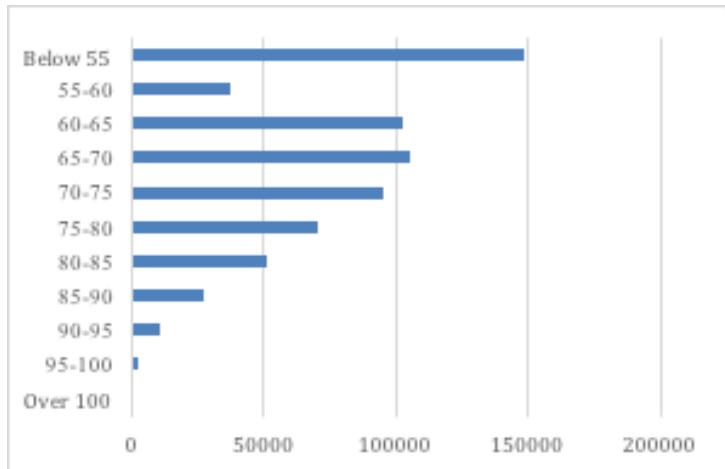
වගව 6: වාර්ෂිකව විශ්‍රාම යන සංඛ්‍යාව එසේම සෙසෙහි ක්ෂේත්‍රයේ පවත්නා දියුණුවන් සමග ශ්‍රී ලාංකික ප්‍රජාවගේ උපතේ දී අපේක්ෂිත ආයු අපේක්ෂාව ඉහළ ගොජේ ඇත. ඒ අනුව විශ්‍රාමිකයකු සඳහා විශ්‍රාම වැටුපක් ගෙවනු ලබන කාල සීමාව දීර්ඝ වී ඇත. වර්තමානයේ රජයේ සේවයේ නිලධාරියෙකු සාමන්‍යයෙන් විශ්‍රාම යාමට

ප්‍රථම වසර 27.5 පමණ සේවය කරයි. එමෙසි විශ්‍රාම ගන්නා විශ්‍රාමිකයකු සහ ඔහුගේ පැවුලේ සාමාජිකයෙන් වෙත රජය විසින් දළ වශයෙන් විශ්‍රාම වැටුප වසර 20 කට අධික කාලයක් පුරාවට ගෙවනු ලබයි.

මෙට අමතරව ත්‍රිවිධ හමුදා නිලධාරීන්ට සේවාකාලය වසර 20 හෝ 22 සේවය කර විශාල යාමට මුළුන් වෙනුවෙන් ක්‍රියාත්මක විශාල වැටුප් ක්‍රමය අනුව ප්‍රාග්ධනය ඇතුළත් අනුව ප්‍රාග්ධනය ඇතුළත් නොහෝ නිලධාරීන් අඩු වයසින් විශාල යන අතර මුළුන් සඳහා දළ වශයෙන් වසර

35-40 අතර කාලයක් විශාල වැටුප් ගෙවීම් සිදු කරයි. කෙසේ වෙතත් ශ්‍රී ලංකා කිකයන්ගේ ආයු අපේක්ෂාව තවදුරටත් ඉහළ යාම අපේක්ෂා කෙරෙන බැවින් විශාල වැටුපක් ගෙවීමට සිදුවන කාලය තවදුරටත් ඉහළ යාමට බොහෝ දුරට ඉඩකඩ ඇත.

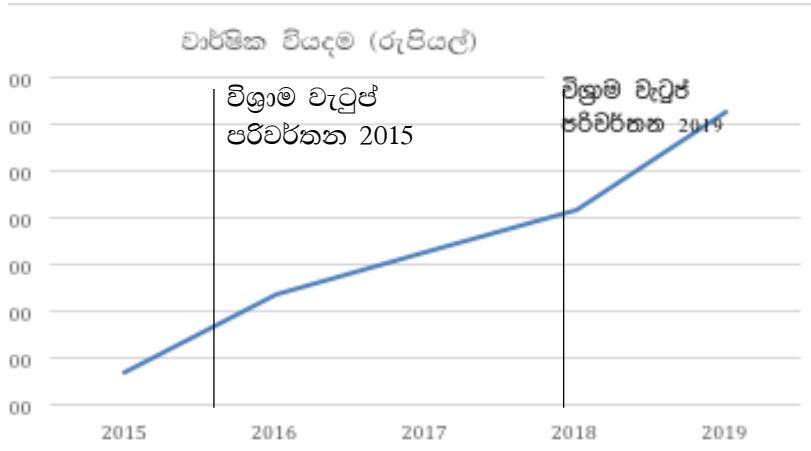
වයස් සීමාව	විශාලිකයන් සංඛ්‍යාව
වයස 100 ට වැඩි	232
95-100	2153
90-95	10647
85-90	27310
80-85	51221
75-80	70225
70-75	95001
65-70	105221
60-65	102817
55-60	37734
වයස 55 ට අඩු	148931
එකතුව	593649

වගුව 7: වයස් සීමාව අනුව විශාල වැටුප් ලබන රාජ්‍ය සේවක විශාලිකයන් සංඛ්‍යාව

වාර්ෂික විශාල වැටුප් වියදම ඉහළ යාම සඳහා විශාලිකයන්ගේ සංඛ්‍යාව වැඩි වීම හා විශාලිකයන්ගේ ආයු අපේක්ෂාව වැඩිවිම මගින් එක් විශාලිකයක වෙනුවෙන් කරන ආයෝජනය වැඩි විය හැකි වූව ද විශාල වැටුප් වියදම ඉහළ යාමට ප්‍රධානතම හේතුව වනුයේ රෘය විසින් කළින් කළට හඳුන්වා දුන් විශාල වැටුප් වැඩි කිරීම සඳහා

වන වැටුප් පරිවර්තන යෝජනා ක්‍රම වේ. ඒ අනුව ආසන්නතම පස් වසර තුළ විශාලිකයන්ගේ විශාල වැටුප 2015 වසරේ දී හා 2019 වසරේ දී විභාල ලෙස පරිවර්තනය විණි. මේ හේතුවෙන් 2014 වසරේ (රුපියල් තිබුණු 126) සිට 2019 වසර වන විට (රුපියල් තිබුණු 202) විශාල වැටුප් සඳහා වන වාර්ෂික වියදම 62% කින් ඉහළ යන ලදී.

හත්වන සටහන: වාර්ෂික විශ්‍රාම වැටුපේ වියදමේ වැඩි විම

තවද, රජය විසින් ප්‍රතිපත්තිමය වශයෙන් විවිධ තනතුරු දුරන කණ්ඩායම්වල බලපෑම මත විශ්‍රාම වැටුපේ සම්බන්ධ නීතිය වරින් වර සංශෝධනවලට ලක් කිරීම හේතු කොටගෙන එය ඉතා දැඩි ලෙස සංකීරණ වී ඇත. ඒ මගින් රාජ්‍ය සේවා විශ්‍රාම වැටුපේ ක්‍රමයේ තිබූ සැමම සමානව සැලකීමේ ක්‍රමවේදය විකාති වී විවිධ පාර්ශවවලට වාසිදායක වන අයුරින් ප්‍රතිලාභ ලබා දී ඇත. විශ්‍රාම වැටුපේ වියදම ඉහළ යාමට එය ද එක් හේතුවක් වී ඇති බව නිරික්ෂණය වේ. රාජ්‍ය සේවක විශ්‍රාම වැටුපේ ක්‍රමය සම්බන්ධයෙන් කළින් කළට ගන්නා තීරණ අනුව ද යම් යම් බලපෑම් සිදු වී ඇත. මේ තීරණ යටතේ 2002 වසරේ සහ 2015 වර්ෂයන්හි දී රාජ්‍ය සේවයට දායකත්ව විශ්‍රාම වැටුපේ ක්‍රමයක් ද යෝජනා වූණි. එසේම රට්තු ආර්ථිකයට විශාලතම දායකත්වය සපයන පොදුගලික අංශය අධ්‍යක්ෂක විමර්ශන ද මෙය හේතු විය හැකි ය. රටත් වඩා බලපාන ප්‍රධානතම කාරණය වනුයේ රාජ්‍ය සේවා විශ්‍රාම වැටුපේ ක්‍රමය ඉදිරියට පවත්වාගෙන යාමේ දී වැඩි වන වැය බර රජයට දාරාගත හැකිවේ ද යන්නයි.

වර්තමානයේ රාජ්‍ය සේවයට බඳවා ගන්නා සියලු පිරිසට ඉදිරියේ දී හඳුන්වාදෙනු ලබන විශ්‍රාම වැටුපේ ක්‍රමයක් යටතේ විශ්‍රාම වැටුපේ ගෙවන බව දක්වා ඇතේ. කෙසේ වෙතත් රාජ්‍ය සේවයේ පවත්නා වර්ප්පයාදු හේතු කොට ගෙන ඒවාට ආකර්ෂණය වී වැඩි පිරිසක් රාජ්‍ය සේවයට එක්වීම මගින් රාජ්‍ය සේවය අසීමාන්තිකව විස්තාරණය වී ඇත. එසේම රට්තු ආර්ථිකයට විශාලතම දායකත්වය සපයන පොදුගලික අංශය අධ්‍යක්ෂක විමර්ශන ද මෙය හේතු විය හැකි ය. රටත් වඩා බලපාන ප්‍රධානතම කාරණය වනුයේ රාජ්‍ය සේවා විශ්‍රාම වැටුපේ ක්‍රමය ඉදිරියට පවත්වාගෙන යාමේ දී වැඩි වන වැය බර රජයට දාරාගත හැකිවේ ද යන්නයි.

විශ්‍රාම වැටුපේ වියදම	වියදම (රුපියල්)
සිවිල් රාජ්‍ය සේවක විශ්‍රාම වැටුපේ ක්‍රමය	154,170,526,859.00
වැශ්‍රාම අන්දරු විශ්‍රාම වැටුපේ ක්‍රමය	48,408,490,938.00
ත්‍රිවිධ හමුදා ආබාධීත තීලධාරීන්ගේ වැටුපේ	33,636,536,738.00
නිදහස් දුම්රිය බලපත්‍ර	141,272,708.00
විශ්‍රාම පාරිතොත්සික	35,949,947,293.00
පරිපාලන වියදම්	684,976,906.00
මූල්‍ය භා තැපැල් වියදම්	18,944,965.00
එකතුව	273,010,696,407.00

වගුව 8: විශ්‍රාම වැටුපේ දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වියදම

විශාල වැටුප ප්‍රතිසංස්කරණ

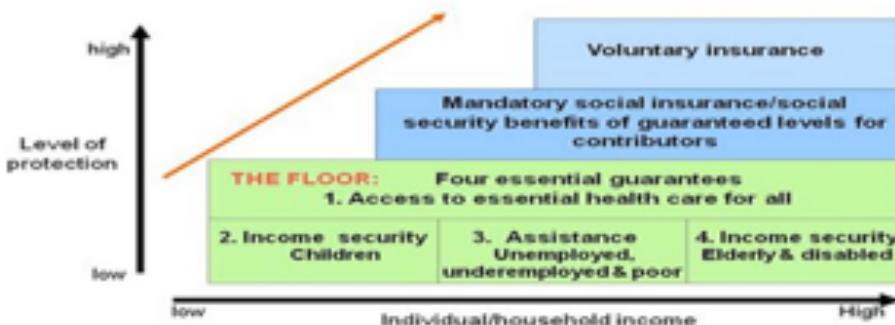
1952 වර්ෂයේදී ලෝක කමිකරු සංවිධානය විසින් පවත්වාගෙන යායුතු අවම (සමාජ ආරක්ෂණ) තත්ත්ව (minimum standards) හඳුන්වා දෙමින් 102 වන ප්‍රයුෂ්ථිය සම්මත කර ගන්නා ලදී. ඒ අනුව එම ප්‍රයුෂ්ථිය අනුගමනය කිරීමට එකඟ වූ සියලු රටවල් විසින් අනුගමනය කළ යුතු මුලික සමාජ ආරක්ෂණ සිද්ධාන්ත 9 ක් හඳුන්වාදෙන ලදී. ඒවා නම්;

1. සැමට සෞඛ්‍ය පහසුකම් ලබා දීම (Medical Care)
2. රෝගී වන අයට අවකාශ ප්‍රතිලාභ සැලැසීම (Sickness Benefit)
3. රැකියා විරහිත පිරිස් වෙත ප්‍රතිලාභ සැලැසීම (Unemployment Benefits)
4. වැඩිහිටි ජනගහනය වෙත ප්‍රතිලාභ ගෙවීම (Old-age Benefit)
5. තුවාල වූ විට ප්‍රතිලාභ සැපයීම (Employment Injury Benefit)
6. සේවකයන්ගේ ප්‍රවූල්වල පිරිස් වෙත ප්‍රතිලාභ සැපයීම (Family Benefit)
7. ගර්හනී මුවරුන්ට පහසුකම් (Maternity Benefit)
8. සේවය වෘත්තිය වශයෙන් නොවැදග්‍රී වන විට පහසුකම් සැපයීම (Invalidity Benefit)
9. අනතුරු මගින් ආරක්ෂණය වීම (Survivors Benefit)

මේ යටතේ සියලු දෙනාටම ප්‍රතිලාභ බෙදා යන කිසිවෙකුත් ප්‍රතිලාභ මග නොහැරෙන (universal benefit) සමාජ ආරක්ෂණ ක්‍රමයන් හඳුන්වාදීමට සියලු රටවල්වලට උපදෙස් දෙන ලදී. එමගින් සමාජයේ සියලු දෙනාට ම කවර හෝ ආකාරයක රැකවරණයක් ලැබීම සහතික කෙරෙනු ඇත. වැඩිදුරටත්, නතරුවන කරුණ යටතේ වයස අවුරුදු 65 ව වැඩි සියලු දෙනාට ම කවර හෝ ආදායම් තත්ත්වයක් සුරක්ෂිත කිරීමට යෝජනා කර

අත්. 2011 වසරේ රස් වූ ලෝක කමිකරු සම්බන්ධී ද ඉහත දැක්වූ 102 වන ප්‍රයුෂ්ථියේ වලංගුනාවය හා එහි ඇති වැශයන්කම නැවත තහවුරු කරන ලදී. එය පදනම් කරගෙන 2012 වර්ෂයේදී ලෝක කමිකරු සංවිධානය විසින් 202 වන ප්‍රයුෂ්ථිය (ILO Social Protection Floor) එහි දක්වන ලදී. එමගින් සමාජ ආරක්ෂණය සියලු පුරවැසියන්ගේ මානව අයිතිවාසිකමක් බවත් දිරිනාව හා වෙන් කොට සැලැසීම අවම කොට සැමට සමානාත්මකාවෙන්

හා සමාන අවස්ථා සැලැසෙන සමාජයක් බිජිවන බවත් දක්වා ඇත. තවද සමාජ ආරක්ෂණය යනු වියදමක් නොව ආයෝජනයක් බවත් ඒ මගින් සමාජය මූලුණ දෙන ස්වාධාවික ව්‍යුහය (කොරෝනා වසංගතය වැනි) සහ හදිසි වෙනස්වීම්වල දී ආර්ථික වශයෙන් ගක්තිමත්ව නැගී සිටිමට හැකියාව ලැබෙන බවත් ආර්ථික සංවර්ධනයට ද සමාජ ආරක්ෂණය ඉවහල් වන බවත් දක්වා ඇත.

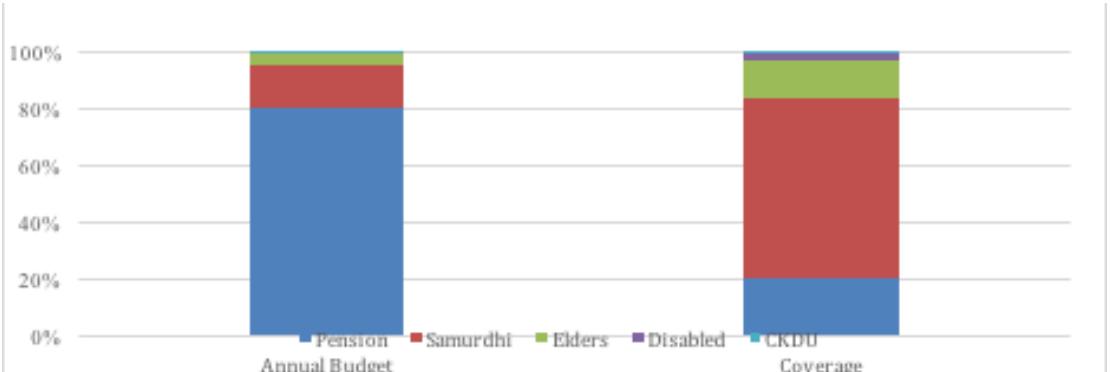
අට වන සටහන: ලෝක කමිකරු සංවිධානයේ සමාජ ආරක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් වන 202 වන ප්‍රයුෂ්ථිය

සමාජ ආරක්ෂණය කුළින් යම් අයකු ආදායම් උත්පාදනය නතර කළ විට ප්‍රතිලාභ හිමිගත්වන අතර සමාජ සුහසාධන වැඩසටහන් මගින් කිසියම් කණ්ඩායමක් ඉලක්ක කරමින් ප්‍රතිලාභ ලබා දීමක් සිදු කරයි. විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රම හා සේවක අර්ථසාධක අරමුදල සමාජ ආරක්ෂණ ක්‍රම යටතට ගැනෙන අතර සමාද්ධි හා මහජනාධාර වැනි වැඩසටහන් සමාජ සුහසාධන යටතට ගැනේ. කෙසේ වෙතත් ශ්‍රී ලංකාව තුළ බහුල වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වන්නේ සමාජ සුහසාධන වැඩසටහන් ය. එමෙසි ක්‍රියාත්මක වන සියලු සමාජ සුහසාධන වැඩසටහන් ඉලක්කගත වැඩසටහන් ලෙස ක්‍රියාත්මක වේ. ඒ අනුව එම වැඩසටහන්වල සාමාජිකත්වය යම් නිරනායකයන් මස්සේ සලකා බලා සුදුස්සන්ට පමණක් ප්‍රතිලාභ ලබා දීම ක්‍රියා කර ඇත. මේ සඳහා සුදුසුකම් ලාභීන් තෝරා ගැනීමේ ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක විම තුළ ඇතුළුම් පිරිස් මගැනැරී යාමටත්

තවත් පිරිසක් විවිධ ක්‍රමවේද හරහා තෝරාගැනීම් ක්‍රමවේදවලට පරිභාජිරව ඇතුළු වී වැරදී ලෙස ප්‍රතිලාභ තුක්ති විදීමත් ඉඩ ඇත. මේ තත්ත්වය රජයේ ප්‍රමුඛතම සමාජ සුහසාධන වැඩසටහන වන සමාද්ධි වැඩසටහන තුළ පැහැදිලිව දක්නට ලැබේ. වැඩිහිටි ප්‍රජාව වෙනුවෙන් ක්‍රියාත්මක වැඩිහිටි දීමනා වැඩසටහන ද එවන් එක වැඩසටහනක්. බොහෝවිට මෙලෙස ඉලක්කගත සමාජ සුහසාධන වැඩසටහන් මගින් එහි ප්‍රතිලාභීන්ට ලැබෙන මුදල දරිතා සීමාවට වඩා ඉතා පහළ අගයක් ගනී. එසේම රාජ්‍ය සේවක විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමය හැරෙන්නට අනෙක් කිසිදු සමාජ ආරක්ෂණ ක්‍රමයක් මගින් ද ප්‍රතිලාභීන් සඳහා ප්‍රමාණවත් තරම් ප්‍රතිලාභ හිමි නොවේ. තවද, සේවක අර්ථසාධක අරමුදල මගින් එකවර මුදල් ගෙවීමක් පමණක් සිදු කරන බැවින් එය දිගු කාලීන සමාජ ආරක්ෂණ වැඩසටහනක් ලෙස සත්‍ය නොවන බව ද හඳුන්වා දීමට පිළිවන.

වැඩසටහන	වාර්ෂික වියදම (රුපියල් මිලියන))	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව	එක පුද්ගලයකු සඳහා දරන වාර්ෂික වියදම	එක පුද්ගලයකු වෙනුවෙන් දරන සාමනා මාසික වියදම
විශ්‍රාම වැටුප්	199,543	612,000	326,050.65	27,170.89
සමාද්ධි	36,700	1,900,000	19,315.79	1,609.65
වැඩිහිටි දීමනා	9,007	400,000	22,517.50	1,876.46
ආබාධිත දීමනා	1,082	72,000	15,027.78	1,252.31
වකුගත් රෝගී දීමනා	868	24,600	35,284.55	2,940.38
එකතුව	247.2	3,008,600	418,196.27	34,849.69

වගුව 3 : සමාජ ආරක්ෂණය සහ සුබ සාධනය වෙනුවෙන් දරන වියදම

එසේම වඩා සුවිශ්චීම කරුණ වන්නේ රජය විසින් සමස්ත ජනතාව වෙත ලබා දෙන සමාජ සුහසාධන ප්‍රතිලාභවලට වඩා ඉහළ මූදලක් රජයේ සේවක විශාම වැටුප් ක්‍රමය සඳහා යොදවන බවයි. එසේ වුවත්, රජයේ විශාම වැටුප් ක්‍රමය ද සමාජ ආරක්ෂණ වැඩසටහනක් වන හෙයින්, එය අනෙක් සමාජ සුහසාධන වැඩසටහන් හා සංසන්දනය කළ නොහැකි වේ. තවත් ප්‍රධාන තර්කයක් වනුයේ රජයේ විශාම වැටුප් ගෙවනු ලබන්නේ රජයේ සේවයේ නියැලීමෙන් රජයේ නිලධාරීන් සිදු කරන මෙහෙය වෙනුවෙන් බවයි. කෙසේ වෙතත් රජය විසින් රාජ්‍ය සේවාවන් පවත්වා ගෙන යාමට මාසිකව රුපියල් බලියන 100 ක මූදලක් වැටුප් හා වේතන වශයෙන් ගෙවනු ලබයි. ජාතික අයවිය ප්‍රකාශය තුළ විශාම වැටුප් සැම් විවෘත රාජ්‍ය මගින් කුටුම් වෙත මූදල් යොමු කරන වැඩසටහනක් ලෙස හඳුන්වා ද ඇත (Household Money Transfer Program). එබැවින් විශාම වැටුප සැබැවින්ම දායකත්ව නොවන සමාජ ආරක්ෂණ වැඩසටහනක් වන අතර එය රාජ්‍ය සේවකයාට ඔහුගේ සේවාදායකයා වන රජය මගින් ලබා දෙන පොරාන්දුවක් මත ලබා දෙන ප්‍රතිලාභයක් ලෙස හැඳින්විය ගැනීය.

ඉහත දැක්වූ පරිදි සැමට සමාන අවස්ථා ලැබෙන සමාජ ආරක්ෂණ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම හරහා රටේ සියලු දෙනාටම ආර්ථික හා සාමාජික වශයෙන් දියුණු වීමට අවස්ථාවක් උදා කරලනු ඇත. ඒ පිළිබඳ අවබෝධ කර ගනිමින් 2019 පිහිටුවේ නව රජය සමාජ

ఆారక్షణు సమిభన్దయెన్న
కప్పుతు కిరీమిల వెనామ
అంతాశంగయకీ ద తిక్కివుని లడి
రంక జమాచ ఆరక్షణు యధ్న
ఆర్లెికమయ విషయెన్ మెన్మ
డేంపాలనిిక విషయెన్ ద అనియ
సంవేది విషయ మాత్రాకువికి.
జమాచ ఆరక్షణ ప్రతిలాభిన్
జమాశదే ఉహల వరప్రసాద లభన
పిరిషకీ వని అంతర లీవైన్నాక
జమాల్కించువయ నొందరన పిరిష
అఖి వరప్రసాద లభన కోపసకీ
బలవ పఠన్లే. శిం వరప్రసాద అఖువు
లికీ లికీ కణేచియాయి డేంపాలన
బలయకీ గొచి నగా గని. త్రై
లంకావ ఇల ద లియ అఖి వైచి
విషయెన్ క్రియాంమక లే. రంయే
సేపుక విశ్రామ వైప్రిప్ కుమయ
యించే జమాల్కించువయ దరన
యాశు సేపుకయెన్ ఖా విశ్రామికయెన్
రంయి ఉహలమ బలప్రామి సిద్ధ కల
ఐక్కి కణేచియాయికీ వి ఐక్కి అంతర
అనెంకున్ గోలి, దివర, ప్రశావ
సహ వెనాన్ జమాచ ఆరక్షణు
వైచిసింహనిక జమాల్కించువయ
నొందరన పిరిష లెన రంయి
బలప్రామి కిరీమిల ఐక్కి ఐక్కియావ
ఉతు అవిమయ. లే అఖువ, యాశు
సేపు విశ్రామికయెన్ జియ వైప్రిప్ ఖా
వరప్రసాద ఆరక్షణు కర గైనీమిల
ఖా శాపితిన వరప్రసాద వర్ధించయ
కర గైనీమిల సంవిదానుంమకవ
కప్పుతు కరన అంతర సెప్పు
పిరిష సమువు సంవిదాన ఉక్కియకీ
నొంతి నిషావెన్ ఇమిన్గెం
వరప్రసాద సమిభన్దయెన్ రంయి
బలప్రామి కరన అపసీయ అవిమయ.
శిం నిషా మ విశ్రామ వైప్రిప్
సమిభన్దయెన్ గనునూ జ్ఞామ
తీరుయకీ పస్పపసమ యమి యమి
బలప్రామి తివెన ఎవ నిరీక్షణుయ
లే. శింనే హేంతు కలమణుకరనయ
కర గైనీమ విషాపంతియక
మెన్మ జహుగివెన్నానుగె ద
సార్లకించువయి హేంతు వని వచిమ

ව�දගත් සාධකය වේ. එබැවින් කවර හෝ පාරුණ්‍යක් විශ්‍රාම වැටුප් ප්‍රතිසංස්කරණ යෝජනා ඉදිරිපත් කරන්නේ නම් එය මහා සංයමයකින් හා සියලු දෙනාගේ ම වරුප්සාධවලට ගරු කරමින් ඉදිරිපත් කළ යුතු වන්නේ ය. කෙසේ වෙතත් විවිධ රජයන් යටතේ පවතින විශ්‍රාම වැටුප් ක්ම ප්‍රතිසංවිධානය කිරීම සඳහා අවස්ථා ගණනාවක දී උත්සාහ දරන ලදී. 2002 වසරේ දායකත්ව විශ්‍රාම වැටුප් ක්මයක් රාජ්‍ය සේවයට හඳුන්වා දීම, 2011 වසරේ දී පෙෂ්ඨලික අංශයට දායකත්ව විශ්‍රාම වැටුප් ක්මයක් හඳුන්වා දීම හා 2016 වසරේ දී නැවත රාජ්‍ය අංශයට දායකත්ව විශ්‍රාම වැටුපක් හඳුන්වා දීම ආදි වශයෙන් රජය විසින් විශ්‍රාම වැටුප් ප්‍රතිසංස්කරණ හඳුන්වා දීමට ප්‍රයත්න දරණ ලදී.

2002, 2011 සහ 2016 යන අවස්ථා තිත්වයෙහි දී ම විශ්‍රාම වැටුප් ප්‍රතිසංස්කරණවල දී සමාජ ආරක්ෂණ ගැටළ කෙරෙහි ආර්ථික කොළඹයකින් පමණක් සලකා බලන ලද අතර ඒ හා බැඳී පවතින සාමාජිය හා දේශපාලනික බලවිග සම්බන්ධයෙන් අවධානයක් යොමු නොවූණි. විශේෂයෙන් ම 2003 සහ 2015 දී රාජ්‍ය සේවක විශ්‍රාම වැටුප පවත්වාගෙන යාම ආර්ථික වශයෙන් අපහසු බව පමණක් සලකා මූලික වශයෙන් ම ඉලක්ක කරන ලද්දේ දායකත්ව විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදලක් පිහිටුවීම කෙරෙහිය. එසේම 2011 වර්ෂයේ ප්‍රදේශලික අංශයට යෝජනා කරන ලද දායකත්ව විශ්‍රාම වැටුප් ක්මය ද සම්පූර්ණයෙන් ම ආර්ථික කොළඹයකින් පමණක් විශ්ලේෂණය කෙටි තිබූණි. උක්ත යෝජනාවන්

ඉදිරිපත් කිරීමේ දී දැනට සමාජ ආරක්ෂණ ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කරන ආයතනවල අදහස් ලබා ගැනීම ද ඉතා අවම මටටමක පැවතිනි. විශේෂයෙන්ම ගි ලංකාවේ ගක්තිමත් ම විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කරන විශ්‍රාම වැටුප් දෙපාර්තමේන්තුවේ අදහස්වලට ද ඉතා අඩු වටිනාකමක් හිමි විය. තවද, මෙම යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීමේ ක්‍රමවේදය වූයේ ප්‍රථමයෙන් ප්‍රතිපත්ති තීන්දු ගෙන, ඒවා නීති ගතකාව ක්‍රියාත්මක තීම් සඳහා ජනතාව දැනුවත් කිරීමයි. එවැනි ක්‍රමවේද නිසා උක්ත යෝජනා තුළින් සැබුවටම සමාජ ආරක්ෂණ ක්‍රමවල සාමාජිකයෙන්ගේ අවශ්‍යතා බැහැර කරන ලදී. විශ්‍රාම වැටුප යනු සමාජයෙහි එක් කොටසක ගැවෙනුවක් නොවේ. එය සමාජයෙහි සැම පාර්ශ්වයකටම බලපානු ලබයි. උදාහරණයක් වශයෙන් දක්වන්නේ නම් රාජ්‍ය සේවා විශ්‍රාම වැටුප යෝජනා ක්‍රමය මගින් රුපයේ සේවකයන්ට පමණක්

යෝජනා

‘සෞඛ්‍යයයේ දැක්ම්’ ජාතික සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති මාලාව තුළ සමාජ ආරක්ෂණ වැඩිසටහන් කෙරෙහි ඉහළ අවධානයක් යොමු කර ඇත. එහි නතර වන පරිවේදයේ ගොරවාන්විත ජේජ්යේ පුරවැසි සමාජයක් භාර්තා රට වෙනුවෙන් වැඩි සංස්කෘතියක් යටතේ රටේ වැඩි වැඩි කරන සියලු දෙනා ආවරණය වන පරිදි සිදු කළයුතු සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රතිසංස්කරණ ගණනාවක් හඳුන්වා දී ඇති.

1. රාජ්‍ය හා පුද්ගලික අංශයේ සේවකයෙන්ගේ විශ්‍රාම ගැනීමේ වයස ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතින්ට අනුව තීරණය කෙරෙන උපතේ දී ආයු අපේක්ෂණය මත පදනම් තු ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම
2. රුපයේ සහ පුද්ගලික අංශයේ සේවකයන්ට රැකියා අහිමි වන විට නැවත රැකියාවක් සොයා ගන්නා තුරු මාසික දීමනා රක්ෂණ ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීම
3. අර්ථසාධක අරමුදලේ සේවා දායකත්වය 15% දක්වා වැඩි කිරීම
4. සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ සාමාජිකයු රුපකාරී කාලය තුළ මිය තියවිට වැන්දූවට සේවකයා විශ්‍රාම යාමට නියමිත වන දිනය දක්වා වැටුප් ගෙවීම අනිවාර්ය කිරීම
5. රුපයේ සේවයේ අහිමි කළ විශ්‍රාම වැටුප් අයිතිය නැවත ලබා දීම
6. පැරණි රාජ්‍ය බැංකු සේවකයන්ට ලබා දෙන විශ්‍රාම වැටුප නව සේවකයන්ට ද ලබා දීමට පියවර ගැනීම
7. සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට අමතරව දායකත්ව විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීම
8. වසර 06 කට වැඩි කාලයක් විදේශගතව සේවය කරන විදේශගත ගුම්කයන්ට විශ්‍රාම වැටුපක් හඳුන්වා දීම
9. ගොවි විශ්‍රාම වැටුප නැවත ස්ථාපනය කිරීම

යන කරුණු ඒ යටතේ ප්‍රධාන සංකල්ප ලෙස හඳුනාගත හැකිය.

සැබැවින්ම සෞඛ්‍යයමත් අනාගතයක් බිජි කිරීමට ගක්තිමත් සමාජ ආරක්ෂණ වැඩිසටහනකට හැකියාව ඇති. සමාජ ආරක්ෂණය යනු වියදම්ක් නොව අනාගතය උදේසා කරන ආයෝජනයකි. ඒ අනුව ගක්තිමත් සමාජ ආරක්ෂණ වැඩිසටහනක් බිජිකර ගැනීමේ අරමුණින් විශ්‍රාම වැටුප් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මෙම යෝජනා ඉදිරිපත් කරනු ලබයි.

1. විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස අවුරුදු 63 දක්වා ඉහළ නැංවීම

විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස ගුම බලකාය තියෙන්නය කරන සියලු දෙනා කෙරෙහිම අතියින්ම බලපෑම් ඇති කරන සාධකයකි. එසේම ගුම බලකායට ඇතුළත් වෙමට බලාපාරොත්තුවෙන් සිරින සියලුදෙනාට ද මෙම සාධකය අතියින් වැදගත් වේ. වර්තමානයේ රාජ්‍ය සේවයේ වෙකුල්පිත විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස් සීමාව අවුරුදු 55 ක් වේ. කෙසේ වෙතත් රාජ්‍ය සේවකයෙකුට සිය අහිමතය පරිදි වයස අවුරුදු 60 දක්වා සේවය කළ හැක. මිට අමතරව ඇතැම් සුවිශේෂී රජයේ සේවාවන් සඳහා අනිවාර්ය විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස අවුරුදු 60 ට වඩා ඉක්මවන අවස්ථා ඇත. එසේම ඕනෑම රජයේ සේවකයෙකුට තම අවශ්‍යතාව අනුව වසර 20 ක සේවා කාලයකින් පසුව විශ්‍රාම යාමට හැකිය.

සේවක අර්ථසාධක අරමුදල අනුව අනිවාර්යය විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස් සීමාවක් හඳුන්වා දී නැති නමුත් කාන්තාවන් සඳහා වසර 50 සපිරුණු පසුව ද පිරිම් අය සඳහා වයස අවුරුදු 55 සපිරුණු පසු සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ ප්‍රතිලාභ නැවත ලබාගත හැකි බව දක්වා ඇත. ගොටී දිවර ඇතුළත් අනෙකුත් විශ්‍රාම වැටුප් කුම සම්බන්ධයෙන් ද විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස අවුරුදු 55 සිට අවුරුදු 60 දක්වා වේ. ඒ අනුව විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස එක් එක් වැටුප් කුම මගින් විවිධාකාරයෙන් අර්ථ දක්වා ගෙන ඇත.

විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස සීමාව තිරණය කිරීමට බලපාන

ප්‍රධානතම කාරණා අතර රටේ ජනතාවගේ ආයු අපේක්ෂාවේ ඉහළ යාම දැක්විය හැකිය. ආයු අපේක්ෂාව ඉහළ යාමත් සම්ග පුද්ගලයකු ජ්‍වත් වන කාලය දිරිස වේ. එලෙස ආයු කාලය දිරිස වන විට විශ්‍රාම දිවිය කුල විශ්‍රාමිකයාට කෙතරම් දුරට විශ්‍රාම වැටුප් ප්‍රතිලාභ ලබා දීමට විශ්‍රාම වැටුප් කුමයකට හැකිද යන්න හා පුද්ගලයකට කොපමණ කාලයක් ගක්ති සම්පත්ත්ව සේවය කළ හැකිද යන කරුණ මත විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස තිරණය කළ යුතු වේ.

සමස්ථයක් ලෙස රටේ ගුම බලකාගේ දායකත්වය ආර්ථිකයේ ඉදිරි පැවැත්මට සාපුරුව බලපායි. ගුම බලකාය වැඩි වනවිට ආර්ථික ක්‍රියාකාරීත්වය ද වැඩි වේ. එසේම රටේ විශ්‍රාමික ජනගහනය වැඩි වන විට ඔවුන් වෙනුවෙන් වන වියදම් ද ඉහළ යයි. විශේෂයෙන් විශ්‍රාම යාමෙන් පසු ගෙවන විශ්‍රාම වැටුප් වියදම්වලට අමතරව ඔවුන් වෙත ලබා දෙන සෞඛ්‍ය ආදි පොදු පහසුකම් සඳහා වැයවන වියදම් ද ඉහළ යයි. එම වියදම් දැරීමට සිදු වන්නේ ඒ වන විට ප්‍රතිනි ගුම බලකාය වෙතයි. විශ්‍රාමික ජනගහනය වැඩි වන පසු බිමක ගුම බලකාය ද අඩු වන්නේ නම් එය රටේ ආර්ථික වර්ධනයට දරුණු ලෙස බලපෑමට ඉඩ ඇත. එබැවින් විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස එක කණ්ඩායමක් හෝ එක සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රතිලාභ වැඩිසටහනක සාමාජිකයන්ට හෝ පුද්ගලික වනසේ තිරණය කිරීමට නොහැකිය. ඒ අනුව සෞඛ්‍යයන් ප්‍රතික්‍රියා සේවකයෙකුට විට එක්ම කුල ද

පැහැදිලිව දක්වා ඇති පරිදි පුද්ගලික හා රාජ්‍ය දෙඅංශයට ම අදාළ වන සේ පොදු විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයසක් තිරණය කිරීම වඩාත් එලදායී වේ. වර්තමානයේ විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස් සීමාව කෙතරම් දුරට සාර්ථක ද යන්න සලකා බැලීය යුතු ය. විශේෂයෙන් ම බොහෝ පිරිස් විශ්‍රාම යාමේ වයස ඉක්මවා සේවය කිරීම පැහැදිලිව දැක ගත හැකි අවස්ථා තිබේ. විශ්‍රාම වැටුප් දෙපාර්තමේන්තුව මගින්ද විශ්‍රාමිකයන් නැවත රැකියාගත කිරීමේ වැඩිසටහනක් 2015, 2016 සහ 2017 වර්ෂවල දී ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර එමගින් වියාල පිරිසක් නැවත රැකියාගත විය. එසේම විශ්‍රාමික යාය වැඩිසටහන් හරහා බොහෝ විශ්‍රාමිකයන් නැවතත් ආර්ථික කටයුතුවලට (ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීම වැනි) අනුගත විය. විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස තිරණය කිරීමේ දී විශ්‍රාම වැටුප්ක් ගෙවන කාලය කොපමණ ද යන්න තිරණය කිරීම වඩා වැදගත් ය. විශේෂයෙන්ම රාජ්‍ය සේවක විශ්‍රාම වැටුප් කුමය දායකත්ව හොටන විශ්‍රාම වැටුප් කුමයි. එබැවින් රජය එක් විශ්‍රාමිකයෙකුට කොපමණ කාලයක් විශ්‍රාම වැටුප් දෙපාර්තමේන්තුවේ දත්ත අනුව 2017-01-01 ට පෙර විශ්‍රාම ගිය විශ්‍රාමිකයන්ගේ වයසේ සාමාන්‍ය අවුරුදු 72 පමණ වේ. ඒ අනුව සාමාන්‍යයන් රජයේ සේවකයෙකුට විට එක්ම තුළ ද

සේවකයන්ගේ විශ්‍රාම වැළැඳුප්‍රදී ගණනයට යොදා ගන්නා සේවා කාලයේ සාමාන්‍ය වසර 28 වන පසුබිමකය.

රාජ්‍ය පරිපාලන වතුලේඛන 2/1970 මගින් රාජ්‍ය සේවකයන්ගේ

විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස 55 ලෙස තීරණය කර තිබුණි. පසුව 1996 දී වෙළකල්පිත විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස 55 ලෙස තිබියදීම වයස අවුරුදු 60 දක්වාම රාජ්‍ය සේවකයන්ට සිය කැමැත්ත පරිදි සේවය කළ හැකි බවට තීරණය කරන ලදී. කෙසේ වෙතත් උපරිම විශ්‍රාම වැළැඳුප්‍රදී හිමිකම් තීරණය වන්නේ විශ්‍රාම ගන්නා වයස මත නොව සේවා කාලය අවුරුදු 30 කට වඩා වැඩි වූ විට ය.

විශ්‍රාම නිය දිනය	විශ්‍රාම වැළැඳුප ගෙවා ඇති කාලය	විශ්‍රාම්කයන් සංඛ්‍යාව
1/01/1979 පෙර	වසර 40 ට වැඩි	10575
1/01/1979 සහ 01/01/1989 අතර	වසර 30- 40 අතර	48161
1/01/1989 සහ 01/01/1999 අතර	වසර 20-30 අතර	116582
1/01/1999 සහ 01/01/2009 අතර	වසර 10-20 අතර	101336
1/01/2009 සහ 01/01/2017 අතර	වසර 10 ට අඩු	128643

වගව 10 : සිවිල් විශ්‍රාම්කයනු ගේ විශ්‍රාම වැළැඳුපක් ගෙවන කාලය (2019 විශ්‍රාම වැළැඳුප පරිවර්තන දත්ත පදනම් ඇපුරිනි*)

ආයු කාලය වැඩිවීමත් සමග විශ්‍රාම්කයකට විශ්‍රාම වැළැඳුපක් ගෙවන කාලය වැඩි වේ. එසේම විශ්‍රාම්ක ප්‍රජාව වෙනුවෙන් රජයක් විසින් දැරිය යුතු සෞඛ්‍ය වියදීම් දැරිය යුතු කාලය ද වැඩි වේ. එසේම 2012 වසරේ සංඛ්‍යාලේඛණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සකස් කරන ලද ඒව වගව

අනුව (life table) ශ්‍රී ලංකාකික පිරිමි පුද්ගලයකු වයස අවුරුදු 60 දී ආයු අපේක්ෂාව වසර 18ක් වූ අතර කාන්තාවකගේ වයස අවුරුදු 60 දී ආයු අපේක්ෂාව වසර 22 ලෙස ගණනය කර ඇත. කෙසේ වෙතත් සංඛ්‍යාලේඛණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඉන් පසුව ජ්‍යව වග නිර්මාණය කර තැතැ. එකස්ත්

ජාතින්ගේ සංවිධානයේ ලෝක ජනගහන දත්ත අනුව (World population prospect) ශ්‍රී ලංකාකිකයකුගේ වයස 60 දී ආයු අපේක්ෂාව 1970 දී අවුරුදු 17 ක් වූ අතර එය 2010 වසර වන විට අවුරුදු 20ක් බවට පත් වී ඇත

රට	වයස අවුරුදු 60 දී ආයු අපේක්ෂාව	විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස	විශ්‍රාම වැළැඳුපක් ගෙවන කාලය
ශ්‍රී ලංකාව	21	55-60	21-26
බංගලාදේශය	18	59	19
ඉන්දියාව	17	60	17
ඡස්ට්‍රේලියාව	25	67	18
වීනය	20	60	20
එක්සත් රාජධානිය	24	65	19
ප්‍රංගය	26	67	19
සිංගප්පුරුව	25	67	18

වගව 11 : එකස්ත් ජාතින්ගේ ලෝක ජනගහන දත්ත අනුව 2020 වර්ෂයේ විවිධ රටවල වයස අවුරුදු 60 දී ආයු අපේක්ෂාව සහ එම රටවල විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස අනුව විශ්‍රාම වැළැඳුප ගෙවන කාල සිමාව.

දකුණු ආසියානු රට	වයස අවුරුදු 60 දී ආසු අපේක්ෂාව	විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස	විශ්‍රාම වැටුපක් ගෙවන කාලය
ඇල්ගනිස්ථානය	16	55-60	16-21
බංග්ලාදේශය	19	59	20
භතානය	21	60	21
ඉන්දියාව	18	60	18
මාලිඩ්විඩින	21	65	16
නේපාලය	18	55-60	18-23
පකිස්ථානය	18	60	18
ශ්‍රී ලංකාව	21	55-60	21-26

වගුව 12 : එක්සත් ජාතියේ ලෝක ජනගහන දත්ත අනුව 2020 වර්ෂයේ දකුණු ආසියානු රටවල වයස අවුරුදු 60 දී ආසු අපේක්ෂාව සහ එම රටවල විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස අනුව විශ්‍රාම වැටුපක් ගෙවන කාල සිමාව.

Location	1995 to 2000 අවුරුදු 60 දී ආසු අපේක්ෂාව	2000 to 2005	2005 to 2010	2010 to 2015	2015 to 2020	2020 to 2025	2025 to 2030	2030 to 2035	2035 to 2040	2040 to 2045	2045 to 2050
Afghanistan	14.95	15.29	15.68	16.10	16.40	16.68	16.93	17.17	17.42	17.67	17.95
Bangladesh	17.53	17.94	18.38	18.87	19.30	19.94	20.56	21.15	21.73	22.31	22.88
Bhutan	17.00	18.03	19.18	20.16	20.82	21.42	21.95	22.44	22.91	23.36	23.79
India	16.15	16.58	17.01	17.63	18.02	18.34	18.66	19.00	19.34	19.70	20.07
Iran	17.65	18.48	19.13	19.39	19.82	20.44	21.07	21.70	22.31	22.93	23.55
Maldives	16.62	18.04	19.09	20.10	21.26	22.31	23.29	24.19	25.02	25.78	26.43
Nepal	15.87	16.36	16.74	17.17	17.61	18.07	18.52	18.99	19.51	20.03	20.57
Pakistan	17.31	17.35	17.34	17.74	17.73	17.84	17.92	18.03	18.14	18.28	18.43
Sri Lanka	17.32	20.04	20.42	20.77	21.10	21.63	22.16	22.69	23.23	23.80	24.37

වගුව 13 : වයස අවුරුදු 60 දී ආසු අපේක්ෂාව විකාශය (මුලාගුය, එක්සත් ජාතියේ ජනගහන දත්ත) විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස තීරණය කිරීමේ දී තවත් බලපාන වැදගත් කරුණක් වන්නේ පුද්ගලයෙකුට සෞඛ්‍ය සම්පන්නව කොපමණ කාලයක් ජේවය කළ නැඩි ද යන්නය. එය පුද්ගලයාගෙන් පුද්ගලයාට වෙනස් විය හැක. ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් එක් එක් රටවල පවතින වස්තර රෝග ව්‍යාජ්‍යිය, ආබාධිත පුද්ගලයන්ගේ සංඛ්‍යාව සහ තවත් සෞඛ්‍ය නිර්ණායක ගණනාවක් එකතු කර එම රටේ සෞඛ්‍ය පද්ධතියේ ගක්තිය අනුව ගණනය කරන ලද සෞඛ්‍ය සම්පන්න ආසු අපේක්ෂාව (Healthy Life Expectancy; HALE) යනුවෙන් නව නිර්ණායකයක් හඳුන්වා දෙන ලදීම්ම ක්‍රමය මගින් පුද්ගලයෙකුට තමාට ලැබෙන සෞඛ්‍ය පහසුකම් අනුව ජ්‍යෙන් විය හැකි කාලය ගණන් බලා ඇත.

රට	2016	2015	2010	2005	2000
මස්ලේලියාව	20.4	20.2	19.7	19.1	18.3
බංගලාදේශය	14.7	14.5	13.7	13.2	12.8
ලිනය	15.8	15.6	15.4	15.2	14.6
ප්‍රංශය	20.6	20.4	19.8	19.1	18.4
ඉන්දියාව	12.9	12.8	12.4	11.8	11.5
සිංගප්පුරුව	21	20.8	20	19.1	17.5
ශ්‍රී ලංකාව	16.1	15.9	15.5	15.5	14.3
එක්සත් රාජධානීය	19.2	19	18.8	17.7	16.9

වගුව 14 : එක් විරෝධ අදාළව වයස අවුරුදු 60 දී සෞඛ්‍යාච්‍රිතයේන ආයු අපේක්ෂාව (මූලාශ්‍රය : ලොක් සෞඛ්‍ය සංවිධානය Healthy Life Expectancy (HALE)**

රට	වයස අවුරුදු 60 දී ආයු අපේක්ෂාව	සෞඛ්‍ය සම්පන්න ආයු අපේක්ෂාව	විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස	සෞඛ්‍ය සම්පන්න ආයු අපේක්ෂාව අනුව විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවන කාලය	සාමාන්‍ය ආයු අපේක්ෂාව අනුව විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවන කාලය
ශ්‍රී ලංකාව	21	16.1	55-60	16.1 - 21.1	21-26
බංගලාදේශය	18	14.7	59	15.7	19
ඉන්දියාව	17	12.9	60	12.9	17
මස්ලේලියාව	25	20.4	67	13.4	18
ලිනය	20	15.8	60	15.8	20
එක්සත් රාජධානීය	24	19.2	65	14.2	19
ප්‍රංශය	26	20.6	67	13.6	19
සිංගප්පුරුව	25	21	67	14	18

වගුව 15 : සෞඛ්‍ය සම්පන්න ආයු අපේක්ෂාව හා සාමාන්‍ය ආයු අපේක්ෂාව අනුව විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවන කාලය සාමාන්‍ය ආයු අපේක්ෂාව අනුව ද, සෞඛ්‍ය සම්පන්න ආයු අපේක්ෂාව අනුව ද ශ්‍රී ලංකාව මේ වන විටත් ඉහළ විශ්‍රාමික කාලයක් පවත්වාගෙන යනු ලබන බව ඉහත සංඛ්‍යා සටහන් අනුව පැහැදිලි වේ. එවන් තත්ත්වයක් තුළ ඉදිරියේ ද ශ්‍රී ලංකාවේ ජනගහන වෙනස් වීම හා ආයු අපේක්ෂාවේ අපේක්ෂිත වෙනසක්ම් අනුව පුද්ගලයකුන් වයස අවුරුදු 60 දී ආයු අපේක්ෂාව තවදුරටත් ඉහළ යයි.

වර්ෂය	වයස අවුරුදු 60 දී ආපු අපේක්ෂාව
2010	20.77
2015	21.10
2020	21.63
2025	22.16
2030	22.69
2035	23.23
2040	23.80
2045	24.37

වගුව 16 : එක් එක් වර්ෂයට සාපේක්ෂව යි ලංකාවේ ආපු අපේක්ෂාවේ වර්ධනය (මුලාගුරය : එක්සත් ජාතියන්ගේ ජනගහන දත්ත) මේ අනුව සලකා බැඳු විට විශ්‍රාමික ජ්‍යෙෂ්ඨ කාලය ලෙස සාධාරණ සේවා කාලයක් පවත්වාගෙන යාම අරමුණු කරගෙන විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස තීරණය කිරීම යුදුසු වේ.

මුලාගු වර්ෂය	වයස අවුරුදු 60 දී ආපු අපේක්ෂාව	විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස	විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවන කාලය
2020	21.63	62	20
2025	22.16	63	20
2030	22.69	63	20

වගුව 17 : විශ්‍රාම දිවිය අනුව විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස තීරණය කිරීම

මේ වන විටත් ශ්‍රී ලංකාව විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස අනුව වසර 21-26 අතර කාලයක් විශ්‍රාමික ජ්‍යෙෂ්ඨ කාලය ලෙස සලකනු ලබයි. එය දැනටද බොහෝ රටවල විශ්‍රාමික ජ්‍යෙෂ්ඨ කාලයට ඉහළ අයක් ගනී. එසේ වූවිද, ඉදිරියේ දී රට තුළ ඇති විය හැකි ගුම් හිගය සහ විශේෂයෙන් ම යම් යම් ක්මේලුවල නිපුණතාවයෙන් හෙති සේවක හිගය සලකා බලා අනිවාර්ය විශ්‍රාමික ජ්‍යෙෂ්ඨ කාලය වසර 20 ක් වනසේ විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස පවත්වා ගැනීම සුදුසු වේ. විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස තීරණයෙන් සංශෝධනය කිරීම එතරම් ප්‍රායෝගික නොවේ. ඒ අනුව අවම වගයෙන් වසර 10 ක කාලයක් තුළ සිදුවිය හැකි වෙනස් වීම් සලකා විශ්‍රාම යාමේ වයස තීරණය කළ යුතුය. ඒ අනුව අනිවාර්ය විශ්‍රාම යාමේ වයස අවුරුදු 63 ලෙස සංශෝධනය කිරීම වඩාත් යෝග්‍ය වේ.

ප්‍රතිලාභ

විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස දිර්ස කිරීම තුළින් ඉහත සාකච්ඡා කළ පරිදි ගුම් බලකාය සහ වැඩිහිටි ජනගහනය අතර යහාපත් අනුපාතයක් පවත්වාගෙන යාමට හැකි වන අතර කෙටි කාලින ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ද ලිග කර ගත හැකි බව පසක් වේ. එසේම රාජ්‍ය සේවක විශ්‍රාම වැටුප් කුමය යටතේ සාමාජිකත්වය දරන රාජ්‍ය සේවකයන් විශ්‍රාම යාම ප්‍රමාද වීම තුළ විය

පමණ කාලයක් සඳහා රජයට නව විශ්‍රාමිකයන් වෙනුවෙන් දැරීමට වන වියදම අඩු වනු ඇතේ. එසේම එම කාලය තුළ මිය යන විශ්‍රාමිකයන්ට සාපේක්ෂව විශ්‍රාමිකයන්ගේ වැඩි වීම සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි වීමක් බලාපොරාත්තු විය නොහැක. එබැවින් විශ්‍රාම වැටුප් වියදම සාපේක්ෂව සේවාවර අයක පැවතීම බලාපොරාත්තු විය නොහැක. එබැවින් විශ්‍රාම වැටුප් වියදම සාපේක්ෂව සේවාවර අයක පැවතීම බලාපොරාත්තු විය නොහැක. එබැවින් විශ්‍රාම වැටුප් වියදම සාපේක්ෂව සේවාවර අයක පැවතීම ගනු ඇතේ.

දිර්ස කිරීම තුළින් ලැබෙන වියදම අඩු වීමේ ප්‍රතිලාභය තැවත ආයෝජනය කිරීමක් නොකරන්නේ නම් වයස දිර්ස කිරීම මගින් සිදුවන්නේ රජය දැරිය යුතු වියදම් ප්‍රමාද වීමක් පමණක් වන අතර නැවත වසර තුනකට පසු රජයට පෙර පරිදිම විශ්‍රාම වැටුප් වැය බර දැනීමට පතන් ගනු ඇතේ. රාජ්‍ය සේවක අර්ථසාධක අරමුදල වගයෙන් ගන්තද වසර

තුනක් යන තුරු ප්‍රතිලාභ ආපසු ගෙවීම අඩු වන අතර එම කාලය තුළ අර්ථසාධක අරමුදලේ ගේෂය වැඩි කර ගැනීමට හැකියාව ඇත. දායක වන කාලය දීර්ශ වන තරමට එය ප්‍රතිලාභ වැඩිවිමට හේතු වන අතර, විශ්‍රාමිකයාට සහ රටට ද වාසිදායක වේ. තවදුරටත් සේවයේ නියුත්ත වීමට සෞඛ්‍ය සම්පන්ත හා යම් යම්

ක්මේලුවල මතා නිපුණතාවකින් හෙති ගුම්කයන්ගෙන් වඩාත් එලදායී සේවාවක් ලබා ගත හැකිවනු ඇත. විශ්‍රාම වයස් සීමාව අවසන් වීමෙන් බොහෝ ගුම්කයන් ස්වකිය සේවය පොදුගලික හා විදේශගත ආයතනවලට ලබා දීමට පෙළඳීම විශ්‍රාම යාමේ වයස් දීර්ශ කිරීමෙන් අවම කරගත හැකිවනු ඇත.

එසේම මෙම කාලය ප්‍රයෝගනයට ගනිමින් රජයේ විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය මෙන්ම පුද්ගලික අංශයේ විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රම අතර පවතින අසමානත්මතා අඩු කරමින් රාජ්‍ය සේවය හා පුද්ගලික අංශය අතර වන වැටුප් හා අනෙකුත් ප්‍රතිලාභ බෙදා යාමේ සමානාත්මතාව ඇති කිරීමට ද යෝජනා කරනු ලැබේ.

2. රාජ්‍ය සේවක විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමය ආරක්ෂා කර ගැනීම

රාජ්‍ය සේවක විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමය හි ලංකාවේ පවතින ගක්කිමින්ම විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමයයි. එය පුරුණ දායකත්ව නොවන විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමයයි. එබැවින් විශ්‍රාමිකයන්ගේ සංඛ්‍යාව ඉහළ යාමත් සමගම විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම සඳහා රජය විසින් දැරිය යුතු වියදම ද ඉහළ යාමත් සමඟ රජයේ ආදායම් මත වන බලපැම වැඩි වන අතර විශ්‍රාම වැටුප් වියදම ඉහළ යාමත් සමඟ රාජ්‍ය ආදායම වැඩි කිරීමට කටයුතු කළ යුතුවේ. ඒ සඳහා ප්‍රධානතම ක්‍රමවේදය වන්නේ බුදු ආදායම ඉහළ දැමීම වේ.

මෙයට පෙර කිහිප අවස්ථාවක දී ම රාජ්‍ය සේවක විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමය දායකත්ව විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමයක් බවට පරිවර්තනය කිරීමට උත්සාහ දරන ලදී. නමුත් එම සැම අවස්ථාවකම රට විශාල ප්‍රතිච්චිරෝධයක් රාජ්‍ය සේවකයන්ගෙන් පැන ගැනුණි.

විශ්‍රාම වැටුප් මූල්‍යනය කිරීමේ ගැටුවට රාජ්‍ය සේවකයන්ගේ ගැටුවක් නොවේ. එය අයහැපත් මූල්‍ය කළමනාකරණයේ ප්‍රතිච්චිරෝධයක්. දැනටමත් රාජ්‍ය සේවකයා විසින් තම වැටුපෙන් කොටසක්

විශ්‍රාම වැටුප් සඳහා දායක කරයි. එහෙත් එය නිසි මූල්‍ය කළමනාකරණයකට ලක් කිරීමට අවශ්‍ය වී තිබේ.

වර්තමාන ආණ්ඩුව විසින් රාජ්‍ය සේවක විශ්‍රාම වැටුප් අයිතිය කළේපාදු නොකරන බව ප්‍රකාශ කොට ඇත. ඒ අනුව, ආණ්ඩුවේ අපේක්ෂාව පරිදි ඉදිරියේ දී ද රාජ්‍ය සේවක විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමය කළේපාදුවකින් නොරව පවත්වාගෙන යාම සඳහා සුදුසු යෝජනා ඉදිරිපත් කළ යුතුව පවතී.

2.1 වැන්දු සහ අනත්දරු දායක මුදුල ආයෝජනය කොට විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදු ස්ථානික කිරීම

මිට පෙර ස්ථානික නොකරන ලද දායකත්ව විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදුලක් ආරම්භ කිරීම වඩාත් අසිරැය. එසේම මායාරාජා රුපියල් බ්ලියන 100ක් පමණ වන රජයේ සේවක වැටුප් ද ඇතුළුව මාසික

විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම හාණ්ඩාගාරයට අසිරැ විය හැකිය. කෙසේ වෙතත්, ඉහත පළමු යෝජනාව පරිදි විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස ඉහළ දමන්නේ නම් එමගින් ලැබෙන මූල්‍යය

ඉතිරිය විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදුලක් ස්ථානය කිරීම සඳහා යොදා ගත හැකිය.

මුළු ලංකාවේ පවත්නා පැරණිතම

සමාජ ආරක්ෂණ නීතිය වනුයේ 1898 වැන්දූම් සහ අනත්දරු විශ්‍රාම වැටුප් ආදාළපනයයි. මියගිය රාජ්‍ය සේවකයන්ගේ පවුලේ සාමාජිකයන්ගේ ආරක්ෂාව මෙම වැඩසටහන මගින් ඉකළක් කරනු ලබයි. පළමු වැඩසටහන මගින් ආවරණය වනුයේ කාන්තාවන් සහ ලමුන් පමණි. පසුව පුරුෂයින් ද ඊට ඇතුළත් වන පරිදිදෙන් නීතිය පුළුල් කරනු ලැබේ. වැන්දූම් සහ අනත්දරු විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය යනු දායකත්ව විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමයකි. ඒ අනුව සාම රාජ්‍ය සේවකයකුම සිය වැටුපෙන් 6-7% ප්‍රමාණයක් අනිවාරය වශයෙන්ම වැන්දූම් සහ අනත්දරු විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදලට දායකත්වය වශයෙන් ගෙවිය යුතුය. එය අරමුදල් කළමනාකරණ මණ්ඩලයක් විසින්

කළමනාකරණය කරනු ලැබේමට යෝජනා විය.

කෙසේ වෙතත් 1898 වැන්දූම් අනත්දරු ආදාළපනතේ සඳහන් කර ඇති පරිදි අරමුදල ස්ථාපිත කරනු තොලැබේ. 1983 වැන්දූම් පුරුෂ ක්‍රමය හඳුන්වා දීමත් සම්ග සියලු දායක මුදල් ඒකාබද්ධ අරමුදලට බැර විය යුතු බවට තියම කරන ලදී ඒ අනුව සියලු දායක මුදල් ඒකාබද්ධ අරමුදලට බැර වන අතර අරමුදල් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියක් සිදු තොවේ.

වර්තමානයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ වැන්දූම් අනත්දරු විශ්‍රාම වැටුප ලබන විශ්‍රාමිකයෝ 186,000 ක් සිටියි. වැන්දූම් සහ අනත්දරු විශ්‍රාම වැටුප් නීතියන්ට විශ්‍රාම වැටුප ගෙවීම සඳහා මසකට වැය වන පිරිවැය රුපියල් බිලියන 4.3 කි. (වාර්ෂිකව රුපියල් බිලියන 51.6)

විශ්‍රාම වැටුප දෙපාර්තමේන්තුවට වැන්දූම් සහ අනත්දරු විශ්‍රාම වැටුප් දායකත්වය සහ ද්විතීයන පදනම මත සේවය කරන රාජ්‍ය සේවකයන්ගේ වැටුපෙන් වන 25% දායකත්ව මුදල් පමණි. මෙසේ රස්කරන මුදල් රාජ්‍ය ආදාළපනට ගිණුම් තබනු ලබන අතර අක්මුදල් ලෙස පාරිතෝෂික ගෙවීම පිණිස සහ මහා හාන්චිජාරය විසින් කරනු ලබන මගපෙන්වීම් අනුව දෙපාර්තමේන්තුවහි පරිපාලන වියදම් ආවරණය කිරීම පිණිස හාවිතා කෙරේ

වර්ෂය	එක් රස් කරන ලද දායක මුදල (රුපියල්)
2015	5,164,102,308
2016	6,092,736,090
2017	7,418,099,194
2018	8,685,808,640
2019	10,029,618,701

වගුව 18: පළාත් සහ මගින් වැන්දූම් අනත්දරු දායක මුදල එක් රස් කිරීම්

මධ්‍යම රුපය යටතේ සේවය කරන රාජ්‍ය සේවකයන්ගේ වැන්දූම් සහ අනත්දරු විශ්‍රාම වැටුප් දායක මුදල් (බහුතර සිවිල් සේවකයන් සහ අධිකරණ සේවා සේවකයන්) වැටුප් ගෙවීමේ දී අඩු කරන අතර අරමුදලට බැර කිරීමින් තොරව රුපයේ ගිණුම්වල ඇතුළත් කෙරේ. එහෙයින් වැන්දූම් සහ අනත්දරු විශ්‍රාම වැටුප් දායක මුදල් පුදෙක් රුපයේ ගිණුම් තුළ වන ගිණුම් සටහනක් බවට පමණක් පත්ව තිබේ. මෙම අරමුදල නිසි පරිදි ස්ථාපිත කරන ලද්දේ නම්

විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම සඳහා වන රුපයේ අයවැය මත වන පිඩිනය අඩුවිය හැකිව තිබේ. කෙසේ වුව ද බඳු ආදායම් මගින් පමණක් දැනට සිටින විශ්‍රාමිකයන් සඳහා ගෙවීම අපහසු බව පිළිගන යුතුව ඇත. තවද අරමුදල් මූලාශ්‍රයක් පවත්වා ගැනීමින් තොරව විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම යනු රටත් වඩා අඩිතකර තත්ත්වයකි. පමණටත් වඩා පුළුල් වෙමින් යන රාජ්‍ය අංශයක් සමගින් මෙම තත්ත්වය ඉදිරි දශක දෙක තුළ ද එමෙස සිදු කිරීම

මගින් රජයේ වියදමට ඇති කරනු ලබන පීඩනය ඉහළ යනු ඇත. වර්තමානයේ දී පාරිතොෂික ගෙවීම් සඳහා තුනක පොරෝත්ත්ව ලේඛනයක් පවත්නා පසුවීමක් තුළ අනාගතයේ දී විශ්‍රාම වැටුප ගෙවීම පිණිස ඇතිවන්න ට නියමිත දුෂ්කරතාවන්හි පූර්ව ඉගි දක්නට ලැබේම් පවතී. සැම වර්තයක ම විශ්‍රාමික ප්‍රජාවට අප්‍රතින් 25,000 – 30,000 අතර නව විශ්‍රාමික පිරිසක්

එකතු වේ. විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස ඉහළ දැමීමත් සමගම වර්තයක් පාසා විශ්‍රාම ලබනා සංඛ්‍යාව 17,000 කින් පමණ අඩවිනු ඇත (හමුදා සාමාජිකයන් හැර). එහෙයින් විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම පිණිස රජයට වන පිරිවැය අඩුවේ. කෙසේ වච ද මේ සේවකයන් දිගටම රාජ්‍ය සේවය තුළ රැදෙන හෙයින් මුළුන් වෙත වැටුප් හා දීමනා ගෙවීමට සිදුවන තිසා රජයේ පිරිවැය වල ඉතුරුවක්

නොවනු ඇත. නමුත් විශ්‍රාම ගැන්වීම් සිදු නොවන තත්ත්වයක් යටතේ රජයට එළඹින වසර තුන තුළ පාරිතොෂික ගෙවීමට සිදු නොවනු ඇත (විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස ඉහළ දැමීමට යෝජනා කරන්නේ නම්). සැම වසරක් පාසාම රජය විශ්‍රාම පාරිතොෂික ගෙවීම පිණිස රැඹියල් බිලියන 25 කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් වැය කරයි.

පාරිතොෂික වර්තය	විශ්‍රාමිකයන් සංඛ්‍යාව	මුදල (රුපියල්)
විශ්‍රාම පාරිතොෂිකය	24,084	24,396,199,725
හමුදා	207	86,298,818
මරණ පාරිතොෂික	978	641,158,406
වෙනත්	6,247	678,477,355
මුළු මුදල	31,516	25,802,134,304

වගුව 19: පාරිතොෂික ගෙවීම්-2019

වර්තය	පාරිතොෂික මුදල
2017	12,483,241,791.24
2018	14,232,126,055.39
2019	16,312,196,022.87
2020 අපේක්ෂිත	18,916,227,047.34

20 වගුව : එක් එක් වර්තය සඳහා සිවිල් විශ්‍රාමිකයන් වෙත ගෙවන ලද පාරිතොෂික මුදල

විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස ඉහළ දැමීමත් සමග රජයට වසර 3ක් සඳහා රාජ්‍ය සේවයෙන් විශ්‍රාම යන නිලධාරීන්ට ගෙවීමට සිදුවන පාරිතොෂික මුදල ඉතිරි වේ (හමුදා නිලධාරීන්ට හැර). එය ආසන්න වශයෙන් රැඹියල් බිලියන 19ක් පමණ වේ (2020 වැටුප් වැඩිවිමත් සමග).

එහෙයින් රජයට ඉතුරු කරගන්නා ලද මුදල සහ පළාත් සහා මගින් දැනට එකතුවන මුදල පමණක් එකතු කර වාර්ෂිකව රැඹියල් බිලියන 30ක මුදලක් අරමුදලකට යොමු කිරීම හරහා විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදලක් පිහිටුවීමට හැකියාව ඇත.

අදාළ තෙවසර අවසන රජයට

නැවතත් විශ්‍රාමිකයන්ට එහෙයින් රජයට අඛණ්ඩව පාරිතොෂික ගෙවීමට සිදුවනු විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදලට මුළුනය කළ හැකි වන අතර අරමුදල ස්ථාපිත කර ඇති හෙයින් සහ අරමුදලහි වසර තුනක මුදල් රැස්ව තිබෙන හෙයින් එම මුදල් පාරිතොෂික වශයෙන් ගෙවීම පිණිස යොදාගත හැකිවේ.

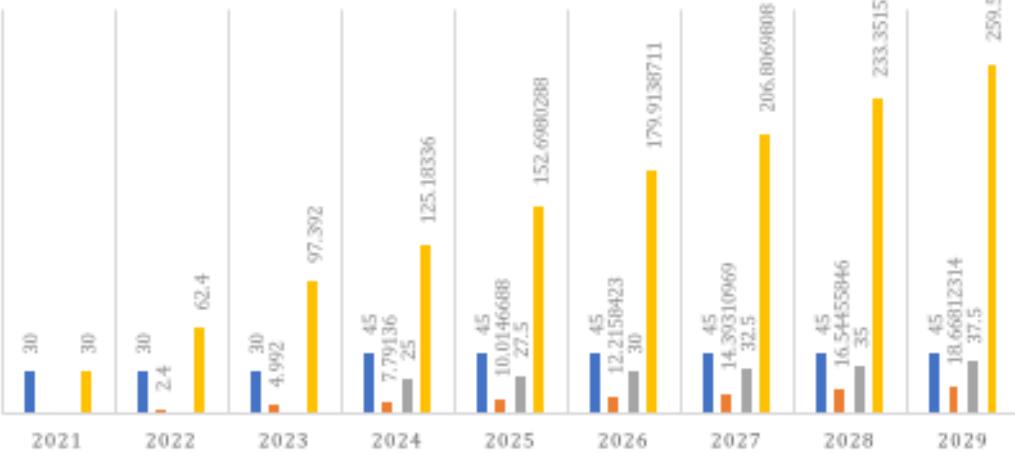
එහෙයින් රජයට අඛණ්ඩව විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදලට මුළුනය කළ හැකි වන අතර අරමුදල මගින් පාරිතොෂික පිරිවැය සහ සමස්ත විශ්‍රාම වැටුප් පිරිවැයෙන් කොටසක් කළමනාකරණය කෙරෙනු ඇත.

වර්ෂය	වර්ෂයකට එකතු කරන වැන්දූ අනත්දරු දායක මුදල (රුපියල් බේලියන)	වාර්ෂික පොලිය (8%)	පාරිතෙක්ෂික සඳහා වන වියදම (රුපියල් බේලියන)	අරමුදලේ වට්නාකම (රුපියල් බේලියන)
2021	30			30
2022	30	2.4		62.4
2023	30	4.992		97.392
2024	30	7.79136	25	110.18336
2025	30	8.8146688	27.5	121.4980288
2026	30	9.719842304	30	131.2178711
2027	30	10.49742969	32.5	139.2153008
2028	30	11.13722406	35	145.3525249
2029	30	11.62820199	37.5	149.4807268

වගුව 19:විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස සහ පාරිතෙක්ෂික ගෙවීම් වර්ධනය විමත් සමග වැන්දූ සහ අනත්දරු විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදලේ තන්සේරුව පිළිබඳ පුරෝග්‍රැනය

විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල ස්ථාපනය වූ පසු ඒ මත විශ්‍රාම වැටුප් කළමනාකරණය කිරීම පහසු වනු ඇත. ඉහත දැක්වූ පරිදි අරමුදල සිහිවුවීමෙන් පසු කළමනාකරණය කළ හැකි වන්නේ සිවිල් රාජ්‍ය සේවයේ විශ්‍රාම පාරිතෙක්ෂික පමණක් නොව හමුදා පාරිතෙක්ෂික ද ඒ හරහා කළමනාකරණය කළ හැකි වනු ඇත. එහෙත් විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල අඛණ්ඩව මූල්‍යනය කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. එබැවින් විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදලින් ලැබෙන මූල්‍යය වාසියන් සමග පළාත් සහා පමණක් නොව මධ්‍යම රුපයේ සහ ත්‍රිවිධ හමුදාවල වැන්දූ අනත්දරු දායක මුදලේ ද එම අරමුදලට දායක කිරීම මගින් අරමුදල අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යා හැකි වනු ඇත.

■වාර්ෂික වැන්දූ අනත්දරු දායකත්ව උකතුව (රුපියල් බේලියන)

විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස දීර්ඝ කරන පළමු වර්ෂ තුන තුළ වර්ෂයකට රුපියල් බේලියන 30ක් බැහින් ආයෝජනය කර ඉන්පසුව සමස්ත රාජ්‍ය සේවකයන්ගෙන් වැන්දූ අනත්දරු දායක මුදලේ අරමුදලට දායක කර එම අරමුදලින් විශ්‍රාම පාරිතෙක්ෂික වියදම කළමනාකරණය කිරීමෙන් පසු පිහිටුවන අරමුදලේ වසර 10 කට පසු ප්‍රගතිය

උපකළුතන :

වාර්ෂික පොලී අනුපාතය 8% වැන්දූ අනත්දරු විශ්‍රාම වැටුප් දායකත්වය මාසිකව අරමුදලට ගෙවනු ලැබේ. එය ආසන්න වගයෙන් වාර්ෂිකව රුපියල් ඩිලියන 45 වනු ඇති බවට උපකල්පනය කර ඇත.

පාරිතෝෂික පිරිවැය විශ්‍රාම ගැන්වීම් සංඛ්‍යාවේ ඉහළ යාමන් සමග කුමාණුකුලට ඉහළ යනු ඇත.

ප්‍රතිචාර :

විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදලක් ස්ථාපිත කිරීමේ ඇති වාසි ගණනාවකි. එය රජයේ මූල්‍ය කළමනාකරනය පිළිබඳව යහපත් ආරම්භයක් වනු ඇත. තවද එය රාජ්‍ය මූල්‍ය වඩා එළඳායී ලෙස කළමනාකරණයට උපකාරී වේ. එසේම එමගින් රජයේ අයවැය කෙරෙහි වන පිඩිනය අඩු කොට නව ආයෝජන අවස්ථා විවර කර දීමට හැකිවනු ඇත.

2.2 විශ්‍රාම වැටුප සඳහා මූල්‍යනය-සාධාරණ දායකත්වයක තහවුරු කිරීම

වර්තමාන රාජ්‍ය අංශයෙහි පවත්නා දායකත්වය හාවිත කොට විශ්‍රාමික ප්‍රජාවට ගෙවීම් කිරීම එතරම් විවක්ෂණ පියවරක් ලෙස දැක්විය නොහැක. අනාගතයේ ගුම බලකාය අඩුවීමත් සමග රාජ්‍ය සේවයේ ගුම බලකායද අඩුවීමකට ලක්වුවහොත් විශ්‍රාම වැටුප් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අරමුදලට ප්‍රමාණවත් දායකත්වයක් නොලැබෙනු ඇත. එමනිසා විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස දීර්ඝ කිරීම මත ලැබෙන වාසිය ආයෝජනය කර පිහිටුවන අරමුදල මිනින් කෙටි කළකට රාජ්‍ය අයවැය මතවන පිඩිනය අඩුවන අතර රජය විසින් රාජ්‍ය අංශයෙහි විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමය අඛණ්ඩව හා ස්වාධීනව පවත්වාගෙන යාමට විධිමත් අරමුදල් මූලාශ්‍රයක් අනිවාර්යයෙන්ම ස්ථාපිත කිරීම වඩාත් යෝග්‍ය වේ.

විශ්‍රාම වැටුප සහ දායකත්ව පිළික වන ගණිතමය ආදරණය

ඡේව ගණිත විද්‍යාව (Actuarial Science) හරහා ගණිතමය කුම්වේද සහ සංඛ්‍යාලේඛන හරහා අවිනිශ්චිතතාව, අවදානම සහ මූල්‍යනය පිළිබඳව පුරෝගිකරනය කරයි. ඡේව ගණිත විද්‍යාව හාවිත කිරීම මින් අපට යම් පුද්ගලයකට

සිය විශ්‍රාම ගැන්වීමෙන් පසුව ප්‍රමාණවත් විශ්‍රාම වැටුපක් ලබා ගැනීම පිළිස කෙතරම් මූදල් ප්‍රමාණයක් ආයෝජනය කළ යුතුද (වර්තමාන වටිනාකම ගණනය කිරීම) නොඑසේනම් තමන් වර්තමානයේ කරන

ආයෝජනයට ප්‍රතිචාරිකව යම් පුද්ගලයකට විශ්‍රාම වැටුප ලෙස කෙතරම් මූදලක් ලැබෙන්නේ ද (අනාගත වටිනාකම ගණනය කිරීම) යන්න පිළිබඳව තක්සේරු කළ හැකිය.

අනාගත වටිනාකම් මත්තේ සූත්‍රය

$$FV = PV * (1 + i/n)n*t$$

වරතමාන වටිනාකම් සූත්‍රය

$$PV = FV / (1 + i/n)n*t$$

- $FV = \text{මුදලේ } \text{අනාගත } \text{වටිනාකම}$
- $PV = \text{මුදලේ } \text{වරතමාන } \text{වටිනාකම}$
- $i = \text{පොලී } \text{අනුපාතය}$
- $t = \text{වසර } \text{ගණන}$
- $n = \text{වාරික } \text{ගණන}$

මම සූත්‍ර දෙක භාවිතා කිරීම මගින් වරතමාන විශ්‍රාම වැටුපේ යෝජනා කුමය විශ්‍රාම්පත්‍ය කිරීම පිළිසස ආදර්ශ කිහිපයක් සංවර්ධනය කළ හැකිය. වරතමාන පද්ධතිය මගින් සේවා කාලය සහ අවසන් වරට ගෙවන ලද වැටුප මත පදනම්ව විශ්‍රාම වැටුප ගණනය කරනු ලබයි. එහෙයින් විශ්‍රාම වැටුපෙහි මුදල්මය අයය ගත් කළ අවසන් වරට ගෙවන ලද වැටුප යන්න අනියය වැදගත් වේ. රාජ්‍ය සේවක වැටුප ස්ථාවර

අයයක් නොවේ. එසේම එහි වෙනස් වීම ද නිත්‍ය නොවේ. වැටුප, වැටුපේ වර්ධක, උසස්වීම් අනුව රාජ්‍ය සේවක වැටුප ඉහළ යයි. එහෙත්, වඩාත් වැදගත් ලෙස සේවා නිපුණ්‍යීකාරණයන්ගේ සමාජයේ හෝ වෙළඳපොල තුළින් ඇති වන පිචිනය ගේවන් රාජ්‍ය සේවක වැටුපේ වෙනස්වීම්වලට බඳුන්වේ. එහෙයින් රාජ්‍ය සේවක වැටුප්වල සිදුවන වෙනස්කම් පුරෝෂානය කළ නොහැකිය. ඒ අනුව

පවත්නා විශ්‍රාම වැටුපේ පද්ධතියේ තත්ත්වය කුමක්ද යන්න ගුහණය කර ගැනීම සඳහා පළමුවෙන්ම අනියය පිළිබඳව විමසා අනතුරුව අනාගතය දෙස බැලිය යුතුය. ඒ අනුව මෙම කොටස මගින් රාජ්‍ය සේවයේ නිලධාරියෙකු 1997 දී රාජ්‍ය සේවයට බැඳී වසර 30 ක සේවයින් පසු විශ්‍රාම යන්නේ නම් ඔහුගේ විශ්‍රාම වැටුප සඳහා රෝග වැය කරන මුදල සොයාගත හැකි කුමවේද පිළිබඳ සාකච්ඡා කරනු ලැබේ.

ගණනය කිරීමේ උපකලුපත

- විශ්‍රාම වැටුප ගෙවිය යුතුවන කාලය වසර 20කට සමාන වේ.
- වැටුපේ වර්ධක අනුපාතය විරෝධීය 3%ට නිර්ණය කෙරේ.
- වාර්ශික පොලී අනුපාතය 8%ක් ලෙස නිර්ණය කර ඇත.

වරතමානයේ අදාළ කරගන්නා රජයේ වැටුපේ පරිමාණයන් හඳුන්වා දෙන ලද්දේ 2016 වසරදීය. 2016 වසරට පෙර 1997, 2004 සහ 2006 වසරදී නව වැටුපේ පද්ධති හඳුන්වා දෙනු ලැබේණි.

කළමනාකාර සහකාර නිලධාරියෙකු 1997 වසරදී රාජ්‍ය අංයට බැඳී 30 වසරක සේවා කාලයකින් පසුව 2027 වසරදී විශ්‍රාම ගැනීමට නියමිත යයි උපකල්පනය කරමු. (30 වසරක සේවා කාලය උපරිම විශ්‍රාම ප්‍රවිලාභ හිමිකර දෙයි) එවිට නිලධාරියාගේ අනාගත

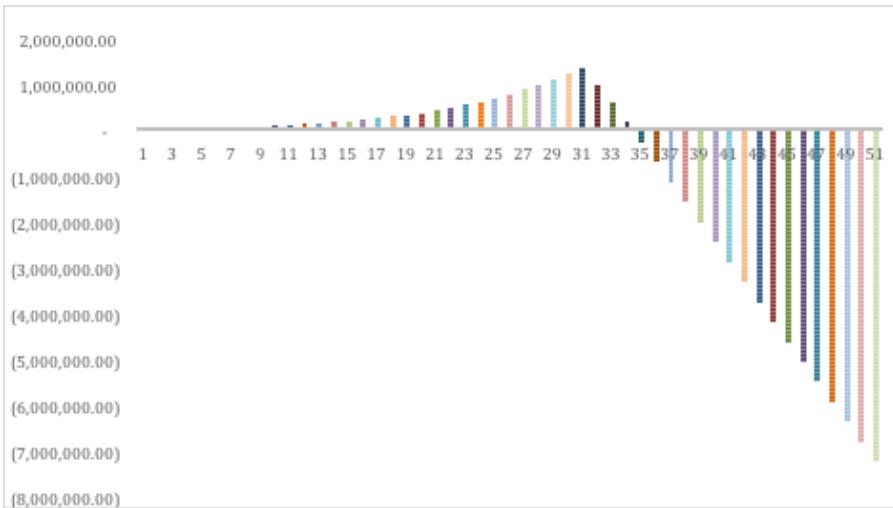
විශ්‍රාම වැටුප රු 36303.50 වනු ඇත. (උසස්වීම් සහ වාර්ශික වැටුපේ වර්ධක ගණනය කිරීමෙන් පසු වැටුප රු 42710 ලෙස උපකල්පනය කර) ඒ අනුව විශ්‍රාම්පතට වසර 20ක් විශ්‍රාම වැටුප ගෙවන්නේ නම් ඒ සඳහා රාජ්‍ය විසින් රු. 8,712,840.00 අවශ්‍ය වේ.

සැ. පු.: ගණනය කිරීම විශ්‍රාම වැටුපේ දෙපාර්තමේන්තුවේ වෙබ් අඩවියේ දක්වා ඇති pension calculator මගින් සිදු කර ඇත.

මෙම විශ්‍රාම වැටුප ලබා ගැනීමට අදාළ නිලධාරියා සිය වසර 30 ක

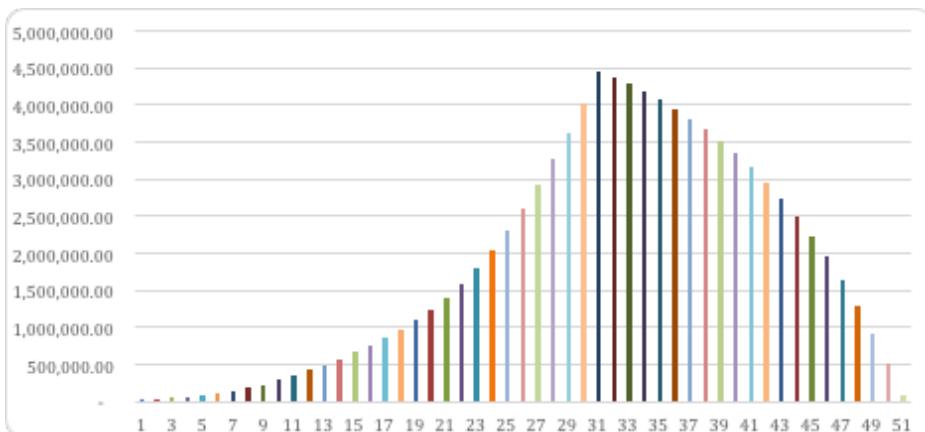
සේවා කාලය තුළ තම වැටුපෙන් 6%ක කොටසක් වැන්දිනු අනතුරු අරමුදලට දායක කරනු ලැබේ. එමෙහි දායක කරන මුළු මුදල රු. 477,241.20 ක් පමණි. එම මුදල වැන්දිනු අනතුරු අරමුදලක ආයෝජනය කරන්නේ නම් වසර 30කට පසු එහි වටිනාකම රු. 1,336,517.47 ක් වේ.

නමුදු එම නිලධාරියා විශ්‍රාම යනවිට වසර 20 ක කාලයක් විශ්‍රාම වැටුප ගෙවීමට නම් රෝග තවත් රු. 7,231,142.26 ක් අවශ්‍ය වේ.

නවචන සටහන: වැන්දූ අනත්දරු දායක මුදල් මගින් විශ්‍රාම වැටුපක වියදම කළමනාකරණය කිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ දැනට පවත්නා ගක්තිමත්ම අරමුදල වන්නේ සේවක අර්ථසාධක අරමුදලයි. එම ක්‍රමය යටතේ සේවකයා 8% ද සේවා යෝජකයා 12% ක් ද අරමුදලට දායක කරනු ලබයි. එම ක්‍රමයම රාජ්‍ය සේවක විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමයට ගෙවන ලද්දේ නම් විශ්‍රාම වැටුප කළමනාකරණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඇති වන බලපෑම පහත පරිදි වේ.

දහවැනි සටහන :සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ ක්‍රමයට දායක විශ්‍රාම වැටුපක් සූයාත්මක වූයේ නම් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ

ඉහත විශ්ලේෂණය අනුව බලන කළ රජයේ සේවකයනු තම විශ්‍රාම වැටුපෙන් 8%ක් හා රජයේ 12% ක මුදලක් දායක වූයේ නම් ඔහුට පවතින ක්‍රමය යටතේ ලැබෙන විශ්‍රාම වැටුපට වඩා වැඩි විශ්‍රාම

වැටුපක් (රු 37,374.87) ලබා ගත හැකි වන අතර එම විශ්‍රාම වැටුප ගෙවීම සඳහා රජයට ද කිසිදු වැය බරක් දැරීමට සිදු නොවේ. තවද රුපියල් මිලයන 8 කට වැඩි එවන් විශ්‍රාම වැටුපක්

පිරිනැමීමට රජයට දායකත්වය ලෙස සැපයීමට සිදුවනුයේ රු 954,482.40 ක් පමණි. ඉහත දැන්වන ප්‍රවීණතාව රජයේ සේවයෙහි සියලු වැටුප් පරිමාණයන්ට සමාන වේ.

ඉහත විශ්ලේෂණය මගින් මතුවන වඩාත්ම තීරණාත්මක සාධකය වනුයේ කුවුරු කා වෙනුවෙන් විශ්‍රාම වැටුප ගෙවන්නේ ද යන්නයි. පෙර රාජු සේවයේ සිට විශ්‍රාම ගත් විශ්‍රාමිකයන්ට විශ්‍රාම වැටුප ගෙවන්නේ වර්තමාන ගුම බලකාය නියෝජනය කරන පිරිස ගෙවන බදු මුදල් මගින් වන අතර මේ වනවිට සිටින ගුම බලකායට විශ්‍රාම වැටුප ගෙවීමට මවුන්ගේ දරුවන්ගේ පරපුරු ගුම බලකාය මගින් උපයන ආදායම ගොදා ගැනීමට සිදුවිය හැකිය. පළමු ආදර්ශයෙහි පෙන්වා ඇති පරිදි රාජු සේවා විශ්‍රාම යෝජනා ක්‍රමයට අරමුදල් සපයනුයේ රජය විසිනි. එහෙයින් රට අරමුදල් සැපයනුයේ රස් කරනු ලබන බදු මුදල් මගිනි. බදු රස් කරනු ලබන්නේ පුද්ගලික අංශය, අවධිමත් අංශය සහ සැම පුද්ගලයක වශයෙන් පවත්නා ගුම බලකායෙනි. නමුත් විශ්‍රාම වැටුප හිමි වරප්‍රසාදීත් රජයේ

සේවකයන් පමණක් එම කුමයේ ප්‍රතිලාභ භුක්ති විදිති. විශ්‍රාම වැටුප් සඳහා වන වියදම ඉහළ යාම සහ ගුම බලකායේ සංකෝචනය සමඟ වන්මන් ගුම බලකාය මත වන පිඩිනය අධික වේ. අනාගතයේ දී විශ්‍රාම වැටුප ගෙවීමට වැය වන වියදම මෙයට වඩා ඉහළ යා හැකි බැවින් එම කාලයේ ගුම බලකාය නියෝජනය කරන පිරිසට දැනෙන පිඩිනය අද තිබෙන පිඩිනයට වඩා වැඩි විය හැකිය. එහෙයින් පවත්නා මොඩලය ආසාර්ථකය. මිට සමානව සමස්ත ආර්ථිකයම විශ්‍රාම වැටුප ගෙවිය තොහැකි වන තැනකට ඇදී යනු ඇතේ. එහෙයින් ඉක්මන් ප්‍රතිසංස්කරණ අත්‍යවශ්‍ය වේ.

රාජු සේවක විශ්‍රාම වැටුප ක්‍රමය සඳහා ප්‍රතිසංස්කරණ හදුන්වාදීමට මෙතෙක් ගත් සියලු උත්සාහයන් ආසාර්ථක විය. එයට ප්‍රධානතම හේතුව රජය තෙරෙහි රජයේ සේවකයාගේ විශ්වාසය

විද වැටීමයි. විශ්ලේෂණයේ පසුගිය කාලය තුළ රජයේ අරමුදල් අවහාවිතාව සම්බන්ධයෙන් මත්‍යුව තත්ත්වයන් මත දායකත්ව යෝජනා කුම සම්බන්ධව රජයේ සේවකයන් තුළ දැඩි අවිශ්වාසයක් පවතී. එසේම මිට පෙර සැම අවස්ථාවක දී ම සිදු වූයේ, රජයේ සේවකයාගේ නිර්යාත අය කරගන්නා මුදල වැඩි කර දායකත්ව විශ්‍රාම වැටුප ක්‍රමයක් ඇති කිරීම සම්බන්ධ සාකච්ඡා පමණක් වන අතර කිසිදු අයුරකින් සේවා යෝජකයා ලෙස රජයේ දායකත්වයක් සිදු කිරීම සම්බන්ධයෙන් අදහස් දැක්වීමක් තොකරන ලදී. එබැවින්, රජයේ සේවකයන්ගේ විශ්වාසය දිනා ගත හැකි පරිදි ඇති කරන විශ්‍රාම වැටුප අරමුදල් කළමනාකරණ මණ්ඩලය තුළ වෙතිනි සම්ති නියෝජනයක් ඇති කිරීමත් ඒ සඳහා රජයේ දායකත්වයක්ද ඇතුළත් කිරීමත් වැදගත් වේ.

ප්‍රතිලාභ

- විශ්‍රාම වැටුප වැඩිසටහන් යනු අනාගත ආයෝජන වේ. එහි අවම කෙටිකාලීන ප්‍රතිලාභ ගැබවේ. ඒ අනුව රජයට සේවක ආර්ථිකය අරමුදල වැනි තවත් ප්‍රමුඛ ආයෝජකයෙකු ඇතිවේ.
- රාජු සේවා විශ්‍රාම වැටුපට තුළයනය කිරීම තුළින් රජයේ අයවැයට එල්ල වන පිඩිනය අවම වේ.
- දායකත්ව යෝජනා ක්‍රමයක විශ්‍රාම වැටුප ප්‍රතිලාභයන්හි බර දැඩි ලෙස වැටුප විවෘතයන් හා බැඳී තිබේ. උද්ධීමන අනුපාතයන් හා සම්ගාමීව වැටුප විවෘතයන් පවත්වාගන්නේ නම් විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ ඉහළ යනු ඇතේ.
- ශ්‍රී ලංකාවෙහි ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති තුළ ප්‍රමුඛ අවධානයක් සහිත කරුණක් වනුයේ මහජනයා විසින් කරනු ලබන ඉතුරුම් සහ ආයෝජන පිළිබඳව විධීමත් සැලසුම් තොමැතිකමයි. එයට විසඳුමක් වශයෙන් විශ්‍රාම වැටුප අරමුදල හදුන්වාදීම මගින් ජාතික ඉතුරුම් ඉහළ යනු ඇති අතර ඉතුරුම් සහ ආයෝජන කෙරේ වන මහජන දැනුවත්හාවය ද ඉහළ යනු ඇතේ.

2.3 අවම සේවා කාලය ඉහළ දැමීම

රාජු සේවා විශ්‍රාම වැටුපක් ලැබීම සඳහා වන අවම සේවා කාලය අවුරුදු 10 කි. කෙසේ වෙතන් දායකත්ව විශ්‍රාම වැටුප යෝජනා ක්‍රමයක උපරිම ප්‍රතිලාභ ලැබීමට නම් යෝජනා ක්‍රමයට දායකත්වය

ලබාදිය යුතු සේවා කාලය වඩා දිරිස විය යුතුය. මිට සමානව රාජු සේවා විශ්‍රාම වැටුප යෝජනා ක්‍රමයෙහි විශ්‍රාම වැටුප ගණනය කරනු ලබන්නේ සේවා කාලය මත පදනම්වය.

සේවා කාලය අනුව විශ්‍රාම වැටුපේ අගය වෙනස් වීම සේවා කාලය පහළ මට්ටමක පවතින විට පවත්නා විශ්‍රාම වැටුපේ යෝජනා ක්‍රමය සහ යෝජනා විශ්‍රාම වැටුපේ ක්‍රමය යන දෙක මගින් සැලසෙන ප්‍රතිලාභ ද පහළ මට්ටමක පවතී. තවද පවතින විශ්‍රාම වැටුපේ යෝජනා ක්‍රමය මගින් අඩු සේවා කාලයන් සම්බන්ධයෙන් දායකත්ව යෝජනා ක්‍රමයට වඩා

බොහෝ යහපත් ප්‍රතිලාභ විශ්‍රාමිකයන්ට ලබා දේ. ඒ අතර දායකත්ව යෝජනා ක්‍රමය සේවා කාලය වඩා දීර්සන වන විට ඉහළ ප්‍රතිලාභ සලසයි. එහෙහින් රජය වඩා දීර්සන කාලයක් සේවය කිරීමට රජයේ සේවා නිපුණක්තිකයන් අනිවාර්යයෙන්ම දිරිගැන්විය යුතුය.

සේවා කාලය	විශ්‍රාම වැටුපේ ප්‍රතිශතය	ලැබෙන විශ්‍රාම වැටුප	වැන්දූම් අනත්දරු දායක මුදල	20% දායක මුදල
20	65%	16534.7	3,526.65	11,755.51
25	75%	29782.5	6,553.82	21,846.06
30	85%	36303.5	11,212.46	37,374.87

වගුව 20: සේවා කාලය අනුව වැන්දූම් අනත්දරු දායකත්ව යෝජනා ක්‍රමයට දායක වන ආකාරය

රාජ්‍ය පරිපාලන වතුලේඛන 23/94 අනුව යම් පුද්ගලයකට රජයේ සේවයට ඇතුළත් විය හැකි අවම වයස් මට්ටම අවුරුදු 45කි. එසේම අනිවාර්ය විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස අවුරුදු 60කි. තවද වයස අවුරුදු 55දී විශ්‍රාම ගැනීමට අලේක්ෂා කරන්නන් හට ඉල්ලීමක් කර එසේ විශ්‍රාම ගත හැකිය. ඒ අනුව විශ්‍රාම

වැටුපක් ලැබීමට යම් පුද්ගලයකු විශ්‍රාම වැටුපේ ව්‍යවස්ථා සංග්‍රහය අනුව සපුරාලිය යුත්තේ වසර දහයක සේවා කාලයක් පමණි. එහෙහින් පවතිනා නිති අනුව අවම සේවා කාලය වන වසර 10 සපුරා විශ්‍රාම ගන්නා අයකුට අවුරුදු 20-25ක කාලයක් විශ්‍රාම වැටුපක් ලද හැකිය. ඒ අනුව විශ්‍රාම වැටුපක් ලැබීමට

හිමිකම් ලබන නිර්ණායක සංගේධිනය කිරීම මගින් විශ්‍රාම වැටුපකට හිමිකම් ලැබීම පිණිස වන ඇවම සේවා කාලය වසර 15 දක්වා සන්නිය සේවා කාලයක් ලෙස ඉහළ දැමීම ව්‍යාත් සුදුසු වේ. එසේ නොමැති නම් දැනට පවතින විශ්‍රාම වැටුපේ ප්‍රතිශත වගු නැවත සමාලෝචනය කිරීම සිදු කළ යුතුව් පවතී.

2.4 විශ්‍රාම වැටුප වර්ධනය කිරීමේ සූත්‍රයක් හඳුන්වා දීම

විශ්‍රාම වැටුපේ පිරිවැය ඉහළ යාමට ප්‍රධාන හේතුව වනුයේ විශ්‍රාමික සංඛ්‍යාව හෝ ආයු කාලය වැඩිවීම නොවේ. රේට ප්‍රධාන හේතුව වනුයේ රජයේ වැටුපේ වැඩි කිරීම්වලට සමානුපාතිකව විශ්‍රාම වැටුප ඉහළ දැමීමට වරින් වර එල්ල වන දේශපාලන බලපෑම් ය.

වසර	පෙර පැවති විශ්‍රාම වැටුපේ පිරිවැය	වතුලේඛන සංගේධින (රා ප ව)	විශ්‍රාම වැටුපේ පිරිවැයයි වැඩිවීම (රු ඩී)	නව විශ්‍රාම වැටුපේ පිරිවැය (රු ඩී)
2014	128	25/2014	13	141
2015	141	16/2015	16	157
2019	189	14/2019	31	225

වගුව 21 : විශ්‍රාම වැටුපේ ප්‍රතිශතය හේතුවන් විශ්‍රාම වැටුපේ පිරිවැය ඉහළ යාම

ඒ අනුව විශාම වැටුප් පිරිවැය පසර 5ක කාලය තුළ රුපියල් බිලියන 60කින් ඉහළ ගොස් ඇත්තේ විශාම වැටුප් ප්‍රතිගේදන හේතුවෙනි. එය එම කාල පරිවිෂේෂය තුළ සමස්ත විශාම වැටුප් පිරිවැයෙහි තුනෙන් දෙකකට ආසන්න වැඩිවිමකි. (2014 සිට 2020 දක්වා සමස්ත පිරිවැයෙහි වැඩිවිම රුපියල් බිලියන 97කි) ඉතිරි පිරිවැය වැඩිවිමට ප්‍රධාන වශයෙන්ම බලපා ඇත්තේ රා.ප.ව. 3/2016 වකුලෝධය අනුව රාජ්‍ය සේවයේ වැටුප් ප්‍රතිගේදනය කිරීමයෙන් සේවා විශාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය බැලෙනුයේ ප්‍රතිලාභීන් හට සිය සේවා කාලය සහ අවසන් වරට ලද වැටුප මත පදනම්ව විශාම වැටුපක් ගෙවීමට පමණි. මෙට අමතරව එවන් වැටුප් ප්‍රතිගේදන මගින් පැන නගින ප්‍රතිලාභ විශාමික ප්‍රජාව අතර සමානව බෙදී

ගොස් නැත. ආසන්නතම විශාම වැටුප් ප්‍රතිගේදන වැඩසටහන පැවති කාලය තුළ(රා.ප.ව. 14/2019) හිමිකම් ලද විශාමිකයන් 500,000 අතරින් 40,000කට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් විශාම වැටුප් වැඩිවිමක් නොලද අතර බහුතර විශාමික සංඛ්‍යාවක් රු 3000 ට අඩු විශාම වැටුප් වැඩිවිමක් ලදහ. කෙසේ වූවද ඉහළ තිලයන්හි සේවය කර විශාම වැටුප් සහිත දීමනා වැනි අනෙක් ප්‍රතිලාභ ද ලබා ඇති විශාමිකයේ මෙයි විශාම වැටුප් ප්‍රතිගේදන හරහා රුපියල් 15,000 සිට 20,000 දක්වා විශාම වැටුප් වැඩිවිම ලද්දේය. එහෙයින් ප්‍රතිගේදන වැඩි සටහන මගින් විශාමික ප්‍රජාවට සමානව සලකනු ලැබේ නැති අතර අසමානතාව තවත් වර්ධනය කර තිබෙන බවත් නිරික්ෂණය වේ.

ප්‍රතිගේදන ප්‍රතිලාභ	විශාමික සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිලාභයන්හි සාමාන්‍යය(රුපියල්)	පිරිවැය (රුපියල්)
0 ට අඩු	39794	0	0
0-1000	26899	563.78	15,165,118.22
1000-3500	162013	2265.99	367,119,837.87
3500-5000	57779	4248.14	245,453,281.06
5000-7500	80938	6199.64	501,786,462.32
7500-10000	35707	8388.51	299,528,526.57
10000-15000	10180	11685.9	118,962,462.00
15000 ට වැඩි	2420	18069.74	43,728,770.80
	415730	6427.7125	1,591,744,458.84

වගුව 22: 2019 විශාම වැටුප් ප්‍රතිගේදනයෙහි ප්‍රතිලාභ බෙදී ගිය ආකාරය

විශාම වැටුපෙහි ඉතා මද වැඩිවිමක් ලද හෙයින් අපේක්ෂා කරන ආකාරයට එකී ප්‍රතිගේදන වැඩසටහන මගින් බහුතර විශාමික සංඛ්‍යාවක් ආකර්ෂණය කරගත්තේ නැත. එමගින් වූයේ රජයට වන මූල්‍ය පිඩිනය තවත් ඉහළ යාමය. තවද රජයට වන මූල්‍ය පිඩිනයේ ඉහළ යාම හේතුවෙන් මහජනතාවට වඩා වැඩි බදු ගෙවීමට (නැතිනම් වැඩිවන ජ්‍යෙන වියදුම් උස්සන්නට) සිදු වේ.

විධිමත් යාන්ත්‍රණයක් හඳුන්වා දෙන තෙක් විශාමිකයන් වරින් වර විශාම වැටුප් වැඩිකිරීමේ ඉල්ලිම් හි එල්ල සිටිනු ඇත. ඒ අනුව ජ්‍යෙන වියදුම් ගණකයක් මත පදනම්ව වසර පහකට වරක් ජ්‍යෙන වියදුම් දීමනාව ඉහළ දැමීමේ යාන්ත්‍රණයක් හඳුන්වා දීම වඩා වාසිදායී ක්‍රමවේදයක් ලෙස යෝජනා කෙරේ.

2.5 විශ්‍රාම වැටුප ව්‍යවස්ථා සංග්‍රහයෙහි ඇති සංකීරණතාවන් ඉවත් කිරීම

විශ්‍රාම වැටුප අයිතිවාසිකමක් නොව හිමිකමකි. රජයේ නිලධාරියෙකු විශ්‍රාම වැටුපක් ලබා ගැනීම සඳහා තම හිමිකම තහවුරු කර ගත යුතු වේ. කළුන් කළට සංශෝධනය වී ඇති වර්තමාන විශ්‍රාම වැටුප් නිතිය ඉතා සංකීරණය යුතු වේ. එයටතේ විශ්‍රාම වැටුපක් සහතික කර ගැනීම ඉතා සංකීරණ වී ඇත. විශ්‍රාම වැටුපක් ලබා ගැනීමට පහත සුදුසුකම් තහවුරු කළ යුතු ය.

1. සේවීර සහ විශ්‍රාම වැටුප් සහිත තනතුරක් දැඩීම
2. තනතුරහි සේවීර කරනු ලැබේ සිටීම
3. විශ්‍රාම වැටුපට ගණනය කළ හැකිවන ආකාරයට අවම වශයෙන් වසර දායක දැන සේවා කාලයක් සපුරා තිබීම
4. විශ්‍රාම වැටුප් ව්‍යවස්ථා සංග්‍රහයෙහි අදාළ වගන්ති යටතේ රජයේ සේවයෙන් විධිමත් ලෙස විශ්‍රාම ගන්වනු ලැබේ සිටීම

කෙසේ වූවත්, මෙම සුදුසුකම් පැහැදිලිව නිර්වචනය කර නොකිනීම තළ ඇතැම් අවස්ථාවන්වල දී ගැටුප්‍රකාරී අවස්ථා මතු වී ඇත. එම තත්ත්වය මගහරවා ගැනීමට විශ්‍රාම වැටුප් හිමිකම සහ විශ්‍රාම වැටුප් ව්‍යවස්ථාවේ ඇති සංකීරණ කොටස හඳුනාගෙන සංශෝධනය කළ යුතුව පවතී. එම සංශෝධන සරලව පහත දක්වා ඇත,

1. සේවකිය විශ්‍රාම වැටුප ආරක්ෂා කර ගනීමින් පුද්ගලික අංශයේ රැකියා සඳහා යාමට රාජ්‍ය අංශයේ සේවකයෙන්ට හැකිවන සේ විධිවිධාන සැලසීම. (48 වැනි වගන්තියේ විධිවිධානවලට සමානව)
2. වගන්තිය යටතේ විශ්‍රාම වැටුපකට හිමිකම ලැබේමේ නිර්ණායක දැක්වීම
3. සැම සේවා නියුත්කිතයෙකුම තනි තනි ගිණුම හඳුන්වා දීම
4. කළ්තබා විශ්‍රාම ගනු ලබන්නාහාට විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ ලබාගත හැකි වයස අනිවාර්ය විශ්‍රාම ගැනීමේ වයස තෙක් ඉහළ දැමීම
5. විශ්‍රාම වැටුපට ගණනය කරන ලද සේවා කාලය සඳහා සක්‍රීය සේවා කාල පමණක් සලකා බැලීම

3. පුද්ගලික අංශය උදෙසා විශ්‍රාම වැටුප ක්‍රමයක් සකසීම

පුද්ගලික කළමනාකරනය කරනු ලබන විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමයන්හි සාමාජිකයන් වන පුළු පිරිසක් හැරුණ විට පොදුවේ පුද්ගලික අංශයේ සේවාදායකයේ විශ්‍රාම වැටුපකට හිමිකම් නොලබති. නමුදු 2011 දී පුද්ගලික අංශයට හඳුන්වා දෙන ලද විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමයට පුද්ගලික අංශවල සේවකයේ ප්‍රතික්ෂේප කළේය. එම යෝජනා සඳහා මූලාරමිතයන් සලසන ලද්දේ මහා භාණ්ඩාගාරය සහ මහ බැංකුව විසිනි. සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ ප්‍රධාන අරමුදල් කළමනාකරුවන් වන්තේ ද ඔවුනුමය. කෙසේ වෙතත් එම කාලය තුළ සේවක අර්ථසාධක අරමුදල අවහාවිතා කිරීම සම්බන්ධයෙන් අරමුදල මතු වීම එම නව යෝජනා සම්බන්ධයෙන් ජනතාවගේ විශ්‍රාමය බිඳීමෙන් යාමට හේතු විය.

පුද්ගලික අංශයේ සිටිනා බහුතරයක් සේවකයන්

විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමයක් ලබා ගැනීමට බෙහෙවින් උනන්දු වේ. රජය විශ්‍රාම වැටුපක් නිවේමේ වැශයෙන් පුද්ගලික අංශයට ද අවධාරණය කර තිබේ. නමුදු 2011 දී පුද්ගලික අංශයට හඳුන්වා දෙන ලද විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමයට පුද්ගලික අංශවල සේවකයේ ප්‍රතික්ෂේප කළේය. එම යෝජනා සඳහා මූලාරමිතයන් සලසන ලද්දේ මහා භාණ්ඩාගාරය සහ මහ බැංකුව විසිනි. සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ ප්‍රධාන අරමුදල් කළමනාකරුවන් වන්තේ ද ඔවුනුමය. කෙසේ වෙතත් එම කාලය තුළ සේවක අර්ථසාධක අරමුදල අවහාවිතා කිරීම සම්බන්ධයෙන් අරමුදල මතු වීම එම නව යෝජනා සම්බන්ධයෙන් ජනතාවගේ විශ්‍රාමය බිඳීමෙන් යාමට හේතු විය.

තවද අදාළ කාලය තුළ ඉදිරිපත් කරන ලද යෝජනාව වූයේ සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට බාහිරව තව අරමුදලක් ස්ථාපිත කිරීමය. තමුදු සේවාදායකයන්හාට දැනමටත් සේවක අර්ථසාධක අරමුදල තිබියදී (20% දායකත්වය) ඔවුන්ට වෙනම විශ්‍රාම වැළුප් අරමුදලක් අවශ්‍ය වන්නේ ඇයිද යන්න සාධාරණීකරනය කිරීමට එකී සැලසුම අපොහොසත්ව තිබේ. තවද එම විශ්‍රාම වැළුප ගණනය කරන්නේ කෙසේද යන්න මෙන්ම විශ්‍රාම වැළුප සඳහා ප්‍රතිපාදන සපයන්නේ කෙසේද යන්න සඳහන් කර නොක්‍රීමේ. යෝජන එම විශ්‍රාම වැළුප් අරමුදලට එරෙහිව දැවැන්ත වෘත්තීය සමිති ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලැබේණි.

පුද්ගලික අංශය සඳහා විශ්‍රාම වැළුප් යෝජනා ක්‍රමයක් පිළිස වන ඉල්ලීම වර්තමාන සංදර්භය යටතේ තවමත් වලංගුය. තමන්ට ගෙවනු ලබන ඉහළ වැළුප් පසකළා රාජ්‍ය අංශයට එකී වීමට පුද්ගලික අංශයේ සේවාදායකයන්ට ප්‍රධාන වියයෙන්ම බලපාන එක් සාධකයක් වනුයේ රජයේ විශ්‍රාම වැළුප් ක්‍රමවේදය වේ. තවද ඉහත දී සාකච්ඡා කළ පරිදි සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ මුදල් ප්‍රමාණවන් ලෙස ආයෝජනය කළේ නම් පුද්ගලික අංශයේ සේවාදායකයන්ට රාජ්‍ය අංශයේ සේවාදායකයන්ට වඩා ස්ථාවර විශ්‍රාම වැළුපක් ලබන්නට හැකි වනු ඇත්තේ ය.

එම් අනුව, විශ්‍රාම යාමේ වියසට එළඹීමෙන් පසු සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ ප්‍රතිලාභ මුදල හෝ එයින් කොටසක් රජයට හිමි කර දී විශ්‍රාම වැළුපක් ලබා ගැනීමේ හැකියාව පුද්ගලික අංශයේ සේවකයන්ට ද අවස්ථාව ලබා දීම පුද්ගලික අංශයට විශ්‍රාම වැළුප් තිමිකම දීමේ වඩා පහසුම ක්‍රමවේදය වනු ඇත. මෙම විශ්‍රාම වැළුපද විශ්‍රාම වැළුප් ගැනීමට අනුමැතිය දැවැන්තයා වන විශ්‍රාම වැළුප් දෙපාර්තමේන්තුව

මගින් සිදු කිරීම වඩා යෝගා වනු ඇත. තවද, සේවක අර්ථසාධක ප්‍රතිලාභ එහි සාමාජිකයාගේ අයිතියකි. එබැවින් විශ්‍රාම වැළුප් ව්‍යවස්ථා සංග්‍රහයේ ඇති සංකීරණ නීති රෙගුලාසි ඔවුනට බල නොපවත්වනු ඇත. ඒ අනුව, පුද්ගලික අංශයේ සේවකයන්ට තම මනාපය පරිදි විශ්‍රාම වැළුප් ක්‍රමයක ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීමට අවස්ථාව ලබා දීම යෝජනා කෙරේ.

එසේම රටක ආර්ථික සංවර්ධනයේ ගාමක බලවේගය වන්නේ පුද්ගලික අංශයයි. ආකර්ෂණීය වැළුප් හා සේවා ප්‍රතිලාභ තිබියදී රටවි ඉම බලකාය පුද්ගලික අංශය අතහැර රජයේ සේවයට පැමිණීමේ ප්‍රවනතාවන් මගහරවා ගැනීමට රජයේ සේවයේ අයෙකුට පුද්ගලික අංශයේ සේවයට ගොස් නැවත රාජ්‍ය සේවයට පැමිණී එම සේවා කාලයට ද විශ්‍රාම වැළුප් ලබා ගැනීමට හැකි ක්‍රමවේදයක් සකස් කිරීම සුදුසුය. මේ තුළින් සේවක නිපුණතාවන් වඩාත් කාර්යක්ෂමව හා එලදායි ලෙස යොදා ගැනීමට හැකි වනු ඇත. එහි දී පුද්ගලික අංශයේ සේවා කාලයට අදාළව අය වූ අර්ථසාධක දායක මුදල් විශ්‍රාම වැළුප් අරමුදලට ලබා දීමේ පදනම මත එම සේවා කාලය විශ්‍රාම වැළුප් ගණනයට යොදා ගැනීමට අනුමැතිය දීමට හැකියාව ඇත.

රාජ්‍ය සේවය හා පුද්ගලික අංශය වෙනුවෙන් පවත්වාගෙන යන සමාජ ආරක්ෂණ ක්ම මගින් ලබා දෙන ප්‍රතිලාභ අතර අසමානාත්මතා අඩු කිරීම හරහා යහපත් මුළු වෙළඳපොළක් පවත්වාගෙන යාමට හැකිවේ. ඒ සඳහා ඉහත කි පරිදි රාජ්‍ය සේවයේ පිරිසට පුද්ගලික අංශයේ සේවය කිරීමේ අවස්ථාව ද, පුද්ගලික අංශයේ අයට රාජ්‍ය සේවයේ පරිදිම තම ඉතිරිකිරීම් හාවත කර විශ්‍රාම වැළුපක් ලබා ගැනීමේ හැකියාව ද ඇති කළ සුතුය.

4. සැමට විශ්‍රාම වැළුප

ඉහත දක්වා ඇති පරිදි විශ්‍රාම වැළුප යනු රටක සමාජ ආරක්ෂණ වැඩිසටහනෙහි තිරක සංරවතයයි. ඒ අනුව රජය ව්‍යවරකට විශ්‍රාම වැළුප් සහ සමාජයෙහි වියපත් පුද්ගලයන් හට ගෙවනු ලබන සෙසු දීමනා ගෙවීම පිළිස රුපියල් බිලියන 400 කට අස්ථන් මුදලක් වැය කරනු ලබයි. මේ අතර රජයට බදු ගෙවීම මගින් විශ්‍රාම වැළුප් යෝජනා ක්‍රමයන්ට අරමුදල් සම්පාදනය සඳහා සමාජයෙහි සැම අයෙක්ම දායක වෙයි. එසේ වූව ද, වියපත් පුද්ගලයන්ගෙන් බහුතරය ස්වකිය සුහසාධනය පිළිස රජයෙන් කිසිදු

මුදලක් නොලබන බව ද සඳහන් කළ සුතුව ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේහි විවිධ විශ්‍රාම වැළුප් යෝජනා ක්ම කළමනාකරණය කරන රජයේ ආයතන බොහෝ තිබේ. සමාජ ආරක්ෂණ මණ්ඩලය, සුහසාධන ප්‍රතිලාභ මණ්ඩලය, වැඩිහිටි මහ ලේකම් කාර්යාලය යනු එවන් ආයතන අතරින් කිහිපයයි. මේ විවිධ ආයතන යටතේ පරීපාලනය කෙරෙන වැඩිසටහන් බොහෝමයක් කළමනාකරණය කිරීම ඉතා සංකීරණ වී ඇත.

කන්න හෝග වගාවෙන් ජවත් වන ගොඩින්, වතු ආග්‍රිත ජනතාව, දේවරයන්, කුඩා මල් ව්‍යාපාරික ජංගම වෙළෙන්දන්, දෙධිනික කුලීකරුවන්, විදේශගත ගුම්කයන් වැනි පිරිස් හට මාසිකව විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමයකට දායක විය නොහැකි වී ඇත. එමනිසා ඔවුන් වෙනුවෙන් පවත්වාගෙන යන විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රම බොහෝ විට ආකර්ෂනීය හාටයක් නොගනී. එම හේතුව නිසා මෙවැනි පිරිස් වෙත විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමයක් හදුන්වාදීමේදී අනිවාර්ය දායකත්ව ක්‍රමයක් වෙනුවට ස්ථේවිතා විශ්‍රාම වැටුප් දායකත්ව ක්‍රම හදුන්වා දීම වඩාත් යෝගා වේ. එසේම එලෙස ස්ථේවිතා දායකත්ව විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමයක් හදුන්වා දුන්නාද එම පිරිස් වෙත පවතින අඩු ආදායම් තත්ත්වය හේතුවෙන් ප්‍රමාණවත් විශ්‍රාම වැටුපක් ලබා ගැනීමට තරම් මූදලක් අරමුදල සඳහා ඔවුනට දායක විය නොහැකි. එමනිසා, මෙම පිරිස් වෙත රජයෙන් විශ්‍රාම වැටුපක් ලබා දීමේ ක්‍රමවේදයක් සලකා බැලීම ප්‍රයෝගනවත්ය. ඒ

සඳහා පොදුවේ සමාජ ආරක්ෂණ බද්දක් හදුන්වා දීම වඩාත් සුදුසු වේ. එම ක්‍රමය හරහා දැනට විශ්‍රාම වැටුපක් නොලබන එහෙත් විශ්‍රාම වැටුපක් ලැබිය යුතු සියලුම පිරිස් සඳහා අවම විශ්‍රාම වැටුපක් ගෙවීම මගින් සැමට විශ්‍රාම වැටුප් අරමුණ සාක්ෂාත් කරගත හැක.

ලෝක කමිකරු සංවිධානයෙහි සමාජ ආරක්ෂණ පිරිවැය ගණකය අනුව වයස අවුරුදු 65 ඉක්මවූ ජනගහනයෙහි සැම පුද්ගලයකුටම රුපියල් පන්දහසක විශ්‍රාම වැටුපක් ගෙවීම සිංහස දැරීමට පුරෝගිලනය කරනා පිරිවැය වනුයේ සමස්ත දළ දේශීය නිපැයුමෙන් 1.15% පමණි. එනම් රුපියල් බිලියන 200 කට ආසන්න මූදලකි. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ මහඟවියේ දිරිද්‍රවාව හා ජවත අපහසුකා අවසන් කොට සියලුම වැඩිහිටි ප්‍රජාව වෙත විශ්‍රාම වැටුප් හිමිකම තහවුරු කළ හැකි වේ.

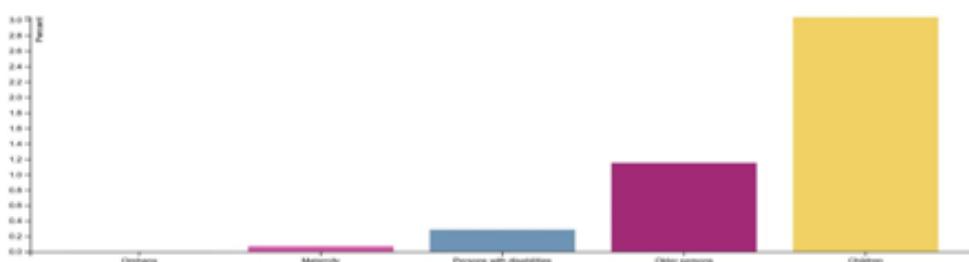
SOCIAL PROTECTION FLOORS COST CALCULATOR

SRI LANKA

Inputs	
Total population	21,445,775
GDP per Capita in LCU	500,441.2
National Poverty Line in LCU	48,403.2
Minimum salary	70,656
% of Children in the Population	24.6 %
% of Orphans among children	0.0 %
% of older persons in the Population	9.3 %
Disability rate	3.47 %
Total Fertility Rate	2.3
% of fertile age women	1.7 %

Cost of benefit as % of GDP	
Cost as % of GDP of a child benefit of 85 % of the minimum salary (Less than 15 years old) of 85 % of the minimum salary	3.04 %
Cost of a benefit of 85 % of the minimum salary to all orphans as % of GDP	0.00 %
Cost as % of GDP of a benefit of 85 % of the minimum salary to all persons aged 65 and over	1.15 %
Cost of a benefit of 85 % of the minimum salary to all persons with severe disabilities as % of GDP	0.28 %
Cost of a benefit during 4 months of 85 % of the minimum salary to all mothers with newborns as % of GDP	0.07 %
Total Cost	4.54 %

COST OF THE BENEFITS FOR AS A % OF GDP

එකොලොස්වෙනි වන සටහන එක්සත් ජාතින්ගේ සමාජ ආරක්ෂණ ගණකය අනුව ප්‍රතිලාභ බෙදී යාම

කම්පතිය

‘අංරුපික වශයෙන් යෝග්‍ය වන්නා වූ බොහෝ ප්‍රතිපත්ති දේශපාලන හේතුන් මත ක්‍රියාත්මක වී නොමැති.’ (පේමිස් සහ බැංක් 2001) අනෙක් රජයේ ප්‍රතිපත්තිවලට වඩා විශ්‍රාම වැළැඳුව ප්‍රතිසංස්කරණ ප්‍රතිපත්ති හඳුන්වා තීම අසිරිය. ශ්‍රී ලංකාවේ පමණක් නොව රැකියාව, මැලෙෂීයාව, ඉන්ද්‍රතීසීයාව, ප්‍රංශය වැනි රටවල් පවා පසුගිය වසර ක්‍රියාත්මක විශ්‍රාම වැළැඳුව ප්‍රතිසංස්කරණ හමුවේ මහජන විරෝධයන්ට මුහුණ දී සිටී. මෙවන් අසාර්ථකාවයකට ප්‍රධාන හේතුව විශ්‍රාම වැළැඳුව තුම හා බැඳී පවතින දේශපාලන බලවේග කෙරෙහි ප්‍රධානය නොදැක්වීමයි.

රාජ්‍ය අංශයෙහි ප්‍රතිසංස්කරණ සඳහා වන කවර ප්‍රයත්තයක් වුව ක්‍රියාත්මක කළ යුත්තේ විධ්‍යස්ථිය ක්‍රියාකාරීකයන් පෙරමුණෙහි තබාගෙන විධ්‍යස්ථිය අයුරිනි. සැම විශ්‍රාම වැළැඳුව යෝග්‍යනා ක්‍රමයක්ම ජයග්‍රාහකයන් මෙන්ම පරාජීතයන්ද නිර්මාණය කරනු ලබයි. අප එහෙයින් ජයග්‍රාහකයන් හඳුනාගෙන ඔවුන්ගේ හඩ මතු කරනා අතර ප්‍රතිසංස්කරණ සාධාරණීකරණය පිණිස පරාජීතයන් සම්බන්ධයෙන් පිරිවැය අඩු කළ යුතුය. මෙලස සමස්ත ක්‍රියාවලිය යනු ඩුදෙක් තාක්ෂණික වශයෙන් යහපත් යෝග්‍යනා ක්‍රියාත්මක කිරීමක්ම නොව තාක්ෂණික වශයෙන් යහපත් විසඳුම් දේශපාලනිකව සක්‍රීය පරිසරයක

ක්‍රියාත්මක කිරීමක්ද වේ.

වර්තමාන පසුව්‍යීම තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ මහජන සහය ද ලබාගනීමින් තීරණාත්මක විශ්‍රාම වැළැඳුව ප්‍රතිසංස්කරණ උදෙසා වන ස්වර්ණමය අවස්ථාවක් පිරිතමා තිබේ. එහෙයින් රජය මේ අවස්ථාවෙන් උපරිම ප්‍රයෝගන ගනිමින් එය තාක්ෂණික වශයෙන් තිවැරදි සහ දේශපාලන / සමාජමය වශයෙන් එලදායී විශ්‍රාම වැළැඳුව ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාත්මක කිරීමට උත්සාහයක් දැරීම අත්‍යාවශ්‍යය.

මෙම වාර්තාවෙහි ඉදිරිපත් කර ඇති යෝග්‍යනා ඉතා සැලකිලිමත් ලෙස සංවර්ධනය කර ඇති අතර පවත්නා තොරතුරු අනුව තාක්ෂණික වශයෙන්ද තිවැරදි වේ. එසේම ඒ සඳහා සමාජයෙහි විවිධ කණ්ඩායම් වෙතින් අවශ්‍ය පිළිගැනීම ලබාගත හැකිවන සේ මනාව පිළියෙළ කර ඇත. තවද මෙහි ඉදිරිපත් කෙරෙන යෝග්‍යනා මගින් වැඩිහිටියන් සඳහා අවම සමාජ ආරක්ෂණ සම්මතයන් අත්‍යකරග නිමින් රජයට මූල්‍ය සහය ලබාදෙනු ඇත. විශ්‍රාම වැළැඳුව දෙපාර්තමේන්තුව මෙකි යෝග්‍යනා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අපේක්ෂාවෙන් පසුවන අතරම සමාජ ආරක්ෂණය වැඩි දියුණු කිරීම පිණිස පූර්ණ සහය ලබාදීමටද ඉමහත් කැමැත්තෙන් පසුවෙයි.

යෝගනා සාරාංශය

1. විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස 63 දක්වා දීර්ස කිරීම
2. රාජ්‍ය සේවක විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමය සුරක්ෂිත කිරීම
 - 2.1. වැන්දූහා හා අනත්දරු විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල ස්ථාපනය කිරීම
 - 2.2. විශ්‍රාම වැටුප් සඳහා මූල්‍යයනය-සාධාරණ දායකත්වයක් තහවුරු කිරීම
 - 2.3. අවම සේවා කාලය ඉහළ දැමීම
 - 2.4. විශ්‍රාම වැටුප් වර්ධනය කිරීමේ සූත්‍රයක් හඳුන්වා දීම
 - 2.5. විශ්‍රාම වැටුප් ව්‍යවස්ථා සංග්‍රහයෙහි ඇති සංකීරණතාවන් ඉවත් කිරීම
3. පුද්ගලික අංශය උදෙසා විශ්‍රාම වැටුප්
 - 3.1. සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ ශේෂය අනුව එම සම්පූර්ණ මුදල හෝ කොටසක් ආයෝජනය කර රජයේ විශ්‍රාම වැටුපක් ලබා ගැනීම
 - 3.2. රාජ්‍ය සේවය හා පොද්ගලික අංශයට ලබා දෙන සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රතිලාභ අතර වෙනස්කම් අඩු කිරීම
4. සැමට විශ්‍රාම වැටුප්
 - 4.1. සියලුදෙනාටම අවම විශ්‍රාම වැටුපක් සුරක්ෂිත වනසේ විශ්‍රාම වැටුපක් ලබා දීම
 - 4.2. ඒ සඳහා සමාජ ආරක්ෂණ බැඳ්දක් හඳුන්වා දීම